

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-2266/2021-03

Датум: 27.12.2021.

Немањина 22-26.

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20), као и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), решавајући по захтеву носиоца пројекта, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије, из Београда, Немањина 22-26, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број: 021-01-13/1/21-09 од 22.07.2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

- 1. Даје се сагласност** на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње нових лучких капацитета "Луке Прахово", на к.п.бр. 5852/2, 5852/5, 5852/6 и део 5852/1 (река Дунав) – ГП1, делови к.п.бр. 388, 389, 390, 391, 410, 433/2, 5821/1, 5822/3 – ГП2, и делови к.п.бр. 510/2, 510/3, 511/3, 513/2, 544/2, 5810/1 – ГП3, све у КО Прахово, на подручју СО Неготин.
- 2. Носилац пројекта је дужан да спроведе мере заштите животне средине предвиђене Студијом о процени утицаја из тачке 1. овог решења (поглавље 8. предметне Студије).**
- 3. Носилац пројекта је у обавези да испоштује и друге услове и сагласности надлежних органа и организација у складу са посебним законом, а нарочито Решење о Локацијским условима издато од стране Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, заводни број 350-02-00164/2021-07 од 09.04.2021. године.**
- 4. Носилац пројекта је у обавези да спроведе програм праћења утицаја на животну средину-мониторинг систем (поглавље 9. предметне Студије).**
- 5. Носиоцу пројекта, у складу са спроведеном процедуром процена утицаја у прекограничном контексту (ЕСПОО конвенција), посебно се налаже да у случају било каквог акцидента обезбеди благовремено обавештавање надлежних органа.**
- 6. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана пријема одлуке о давању сагласности отпочне са извођењем пројекта. Решење и предметна Студија о процени утицаја саставни су део техничке документације потребне за прибављање дозволе.**
- 7. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије, из Београда, Немањина 22-26, поднео је Министарству заштите животне средине, захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње нових лучких капацитета "Луке Прахово", на к.п.бр. 5852/2, 5852/5, 5852/6 и део 5852/1 (река Дунав) – ГП1, делови к.п.бр. 388, 389, 390, 391, 410, 433/2, 5821/1, 5822/3 – ГП2, и делови к.п.бр. 510/2, 510/3, 511/3, 513/2, 544/2, 5810/1 – ГП3, све у КО Прахово, на подручју СО Неготин, дана 06.08.2021. године, заведен под бројем 353-02-2266/2021-03, а коју је израдило предузеће „ECologica URBO“ д.о.о. из Крагујевца. У Студији је достављена сва неопходна документација, и то:

- Решење о одређивању обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину, Министарство заштите животне средине, Београд, бр. 353-02-2453/2020-03 од 30.06.2021. године;
- Информација о локацији, Одељење за урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине, општинска Управа општине Неготин бр. 350-25/2021/IV/02 од 18.02.2021. године;
- Локацијски услови ROP-MSGI-3406-LOC-1/2021, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Београд, број 350-02-00164/2021-07 од 09.04.2021. године;
- Услови, ЈКП „Бадњево“ Неготин, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-3/2021 од 12.03.2021. године,;
- Услови, ОДС ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Зајечар, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-4/2021 од 24.03.2021. године,;
- Услови „Електромрежа Србије“ а.д. Београд број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-11/2021 од 19.03.2021. године,;
- Услови ЈП Србијас, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-12/2021 од 21.03.2021. године;
- Услови „Телеком Србија“, Београд, Служба за планирање мреже Ниш број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-5/2021 од 24.02.2021. године;
- Услови Завода за заштиту природе Србије, Београд, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-13/2021 од 25.03.2021. године;
- Услови Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Бору, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-26/2021 од 16.03.2021. године;
- Услови Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације, Управе за превентивну заштиту из Београда, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-7/2021 од 26.02.2021. године;
- Услови Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде, Београд, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-31/2021 од 05.04.2021. године;
- Услови „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. Београд, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-19/2021 од 24.03.2021. године,;
- Услови Дирекције за пловне путеве Републике Србије „Пловпут“, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-17/2021 од 24.03.2021. године, Београд;
- Услови МУП-а број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-15/2021 од 19.03.2021. године, Управе граничне полиције, Београд;
- Услови Министарства финансија, Управе царина, Београд број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-16/2021 од 22.03.2021. године;
- Услови Републичког завода за заштиту споменика културе, Београд број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-18/2021 од 04.03.2021. године;
- Услови Завода за заштиту споменика културе Ниш, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-9/2021 од 15.03.2021. године;

- Услови Министарства одбране, Сектора за материјалне ресурсе, Управе за инфраструктуру, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-10/2021 од 08.03.2021. године;
- Извештај о испитивању седимената, бр. 21062803, Anahem Laboratorija, Београд;
- Безбедносни лист – фосфорна киселина;
- Безбедносни лист – сумпорна киселина;
- Безбедносни лист – амонијак;
- Табела – испитивање земљишта

Графички прилози

- Макро локација - сателитски снимак Google Earth;
- Микро локација - сателитски снимак Google Earth;
- Ситуациони приказ пројектованог стања Лука Прахово, Р=1:1000, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - 1/1 Пројекат архитектуре пословних зграда - "Ehting" d.o.o. Београд, јун 2021.;
- Ситуациони приказ постојеће стање Лука Прахово, Р=1:1000, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - 1/1 Пројекат архитектуре пословних зграда - "Ehting" d.o.o. Београд, јун 2021.;
- Ситуациони план „Зелени терминал“ у Луци Прахово, Р=1:500, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - Свеска 7/2: Технологија,
- Диспозиција постројења „Зелени терминал“ у Луци Прахово, Р=1:500, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - Свеска 7/2: Технологија,
- Попречни пресеци постројења „Зелени терминал“ у Луци Прахово, Р=1:500, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - Свеска 7/2: Технологија,
- Технолошка шема постројења „Зелени терминал“ у Луци Прахово, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - Свеска 7/2: Технологија,
- Попречни пресек обалоутврде тип 1 - Р=1:200, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово – хидрограђевински пројекат;
- Попречни пресек обалоутврде тип 2 - Р=1:200, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово – хидрограђевински пројекат;

Студија о процени утицаја на животну средину предметног пројекта је урађена у свему у складу са Решењем о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње нових лучких капацитета "Луке Прахово", на подручју СО Неготин, број 353-02-2453/2021-03 од 30.06.2021. године, и Локацијским условима, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, заводни број 350-02-00164/2021-07 од 09.04.2021. године.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији. Предметни захтев је објављен у дневном листу "Вечерње НОВОСТИ", дана 06.09.2021.године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestjenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. У току трајања јавног увида није било достављених мишљења заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности.

Јавна расправа је одржана 29.09.2021. године у просторијама Општинске управе Неготин, чији су представници, заједно са представником овог органа, носиоца пројекта и обрађивача Студије,

присуствовали на расправи, и на којој је поднет извештај о јавном увиду, на територији општине Неготин. Представници локалне самоуправе нису имали примедби на предметни пројекат, уз констатацију да ни за време јавног увида од 20 дана нико није поднео примедбе на Студију.

У складу са чланом 22. Закона о процени утицаја на животну средину, образована је Техничка комисија за оцену Студије о процени утицаја, број: 353-02-2266/2021-03 од 13.09.2021. године, која је на првом састанку одржаном 19.11.2021. године, размотрила предметну Студију и констатовала да је иста урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.С.» број 135/04, 36/09), али да има одређених недостатака које треба отклонити, те о свом раду овом органу доставила Извештај о оцини предметне Студије, на основу кога је сачињен допис број 353-02-2266/2021-03 од 19.11.2021.године.

Допуна предметне Студије достављена је 25.11.2021.године, након чега је уследио други састанак Техничке комисије, дана 02.12.2021.године на коме је закључено да су отклоњене раније уочене примедбе, те сачињен и Извештај Техничке комисије о оцини предметне Студије, број 353-02-2266/2021-03 од 02.12.2021.године, са предлогом да се изда сагласност на исту. Анализом одговора носиоца пројекта на претходно дате коментаре и примедбе, Техничка комисија је констатовала следеће:

- **Примедба бр. 1:** Поглавље 2. Сlike 5 и 6, позиције су ситне и нечитке.

Одговор обрађивача: У прилогу Студије дати су графички прикази у адекватној размери.

- **Примедба бр. 2:** Уводне напомене, Ст. 36. Подаци о постојећим привредним објектима. О привредним објектима није ништа речено.

Одговор обрађивача: Извршена је допуна Уводних напомена.

У залеђу Луке Прахово налази се комплекс хемијске индустрије ИХП „Прахово“ („Elixir“ Prahovo), највећи привредни објекат овог краја. У оквиру овог колекса обавља се производња минералног ђубрива, FEED фосфата и фосфорне киселине. ИХП „Прахово“ је основано 1960. године, прво као фабрика суперфосфата, а затим и различитих грануланата. Оснивач је био рударско топионичарски басен Бор (РТБ Бор) који је у циљу решавања проблема неутрализације сумпорне киселине изградио фабрику која ће тај еколошки и финансијски проблем претварати у јединично ђубриво. „Elixir“ Прахово поново преузима примат у производњи фосфорне киселине и минералних ђубрива. Могућност самосталног контролисања састава фосфорне киселине као основне сировинске компоненте представља кључ успеха „Elixir“ Прахова и дефинише развој компаније у правцу даљег пречишћавања фосфорне киселине у соли FEED, техничког и FOOD квалитета. Данас се у „Elixir“ Прахову годишње произведе око 165.000 тона фосфорне киселине. Почетком 2017 године, са радом је почео нови погон за производњу минералних НПК ђубрива, годишњег капацитета од 300.000 тона.

- **Примедба бр. 3:** Поглавље 3, Опис пројекта, ст. 56 (3.2.1.2.) Електроинсталација, „... новопроектована кабловска канализација...“, исправити

Одговор обрађивача: Исправљено.

- **Примедба бр. 4:** Ст. 57. Укупна једновремена снага потрошача, дата је као збир снага појединачних потрошача. Ту треба додати и предвиђену потрошњу струје у редовним приликама, која би требало да буде мања од простог збира снаге појединачних потрошача.

Одговор обрађивача: Исправљено је. Предвиђена потрошња струје дата је у оквиру пглавља 3.4. Приказ врсте и количине потребних сировина, потребног материјала, енергије и воде за предметне технологије. У укупну потрошњу електричне енергије се урачунава потрошња технолошких потрошача (електромоторни погон, кранови, радионица, опрема на везовима, зелени терминал...), пословно-административних објеката (осветљење и општи потрошачи), спољне расвете комплекса. Укупна инсталисана снага целог комплекса Луке Прахово је:

- новопројектована трафостаница TC-1 2x1600 kVA (један радни трансформатор и један резервни)
- новопројектована трафостаница TC-2 2x1600 kVA (један радни трансформатор и један резервни)

Једновремене снаге ових трафостаница су:

- новопројектована трафостаница TC-1 – 568 kW
- новопројектована трафостаница TC-2 – 548 kW

Једновремена снага целог комплекса луке $(568\text{kW} + 548\text{kW}) \times 0,6$ (укупни фактор једновремености за две трафостанице) износи 670 kW.

Планирано је да просечно активно радно време Луке Прахово у 2025. год буде око 4,3h дневно, што за 365 дана представља потрошњу од $670\text{kW} \times 4,3\text{h} \times 365 \text{ дана} = 1.051.975 \text{ kWh}$ годишње. Како је предвиђен константни раст капацитета и повећање рада Луке Прахово до 2050. године, процењено је да ће у 2050. године, годишња потрошња електричне енергије износити 1.544.592 kWh.

- **Примедба бр. 5:** У 3.3.1.1. и 3.3.1.2. предвиђају се везови за утовар и истовар расутих терета. Треба појаснити, како се обезбеђује да у случају наизменичне манипулације са ђубривом и житарицама не дође до контаминације житарица, или обрнуто.

Одговор обрађивача: Поглавља 3.3.1.1. и 3.3.1.2. су допуњена захтеваним појашњењем. Истовар фосфата се врши на везовима бр.1 и бр.2 и то им је једина намена, а ђубриво се још утоварује на везу бр.5 упакован у БИГ-БАГ вреће, тако да нема расипања материјала. Претовар житарица се не врши на поменутим везовима, него је планиран искључиво на везу бр.3 и то утовар у пловило, истовар житарица у Луци Прахово није планиран. На везу бр. 3, утовар ринфузног ђубрива као готовог производа ХИП Прахово се врши преко порталног утоварног крана са покретним мехом за пуњење пловила, а утовар житарица у пловило преко уређаја специјално дизајнираног за ту намену, који поседује затворен систем транспорта где се спречава контаминација у оба смера. Утовар ђубрива и житарица ће се вршити са два одвојена система пуњења пловила, који никад не би радили истовремено.

- **Примедба бр. 6:** У 3.3.1.4 и 3.3.1.5. даје се опис претовара различитих терета, али се више не помиње терминал за опасан терет.

Одговор обрађивача: Терминал за опасан терет је функционална целина „Зеленог терминала“. У оквиру „Зеленог терминала“ вршиће се складиштење опасних материја. Технологија рада „Зеленог терминала“ описана је у Поглављу 3.3.3.

- **Примедба бр. 7:** Поглавље 6. Потенцијални утицаји, У 6.2.2. Потенцијални утицаји на воду и земљиште. Поред наведених ризика, сматрам неопходним да се размотри могући утицај манипулације више хиљада тона хемијског ђубрива и компоненти на водоток. Касније у Поглављу 8. обавезати Луку Прахово да строго води рачуна о задржавању нутријената, да не продру у водоток, у складу са савременом праксом.

Одговор обрађивача: Манипулације више хиљада тона хемијског ђубрива и компоненти, обављаће се на начин на који ће бити спречен утицај на реку Дунав. На везу бр. 3, утовар ринфузног ђубрива као готовог производа ХИП Прахово се врши преко порталног утоварног крана са покретним мехом за пуњење пловила, а утовар житарица у пловило преко уређаја специјално дизајнираног за ту намену, који поседује затворен систем транспорта, где се спречава контаминација у оба смера. Утовар ђубрива и житарица ће се вршити са два одвојена система пуњења пловила, који никад не раде истовремено. У Поглавље 8.0. прописана је обавезујућа мера под бројем 32.

- **Примедба бр. 8:** Подпоглавље 6.3.1. Климатске промене, као и 6.3.3. Постојећи и будући климатски ризици у Р. Србији. Ова подпоглавља би пре ишла у 2.5. Климатске карактеристике и метео подаци. Слична примедба је и за 6.3.2. Политика одговора. Ово Поглавље би пре ишло у Поглавље 3 (Опис Пројекта), или у Поглавље 8. Мере. Овако се непотребно оптерећује Поглавље 6. Опис могућих утицаја.

Одговор обрађивача: У Поглављу 6.0. дат је опис могућих значајних утицаја Пројекта на животну средину и здравље људи, па је у складу са насловом и описом негативних утицаја на климатске промене дата су подпоглавља у овом делу Студије.

- **Примедба бр. 9:** Поглавље 8. Мере, Као што је раније напоменуто, потребно је додати меру заштите Дунава од продора расутог терета (ђубрива).

Одговор обрађивача: У Поглављу 8.0. прописана је обавезујућа мера под бројем 33.

- **Примедба бр. 10:** Поглавље 9. Мониторинг, У подпоглављу 9.2.1. Мониторинг воде, аутор студије се строго ослањао на параметре предвиђене актуелним прописима. Имајући у виду специфичност објекта, Лука Прахово, као и могућег утицаја, сматрам да се у Програм праћења квалитета водотока узводно и низводно, морају додати параметри амонијак, нитрити, нитрати, калијум, растворени и укупни фосфати и сулфати..

Одговор обрађивача: Извршена је допуна мониторинга, прописани су предложени параметри за праћење квалитета отпадних вода у оквиру мониторинга отпадних вода.

- **Примедба бр. 11:** Стр.48-49: Радове на проширењу лучких капацитета ставити у посебно поглавље (нпр. ново поглавље 3.1). У оквиру тог поглавља, поред информација датих на страни 48, дати укупан списак свих објеката који ће постојати у оквиру комплекса „Луке Прахово“ након завршетка извођења радова и назначити њихову намену. У оквиру приказа постојећих и новопројектованих објеката повезати терминале за претовар одређене врсте терета/робе са везовима и објектима који су у функцији датог терминала.

Одговор обрађивача: У Табели бр.8 дат је приказ свих постојећих објеката, односно објеката који се задржавају, објеката који се руше, објеката који се реконструишу и новопројектованих објеката. На локацији постоји кранска стаза, тако да су везови вишенаменски, па је немогуће тачно повезати објекте са везом.

- **Примедба бр. 12:** Текст на странама 53 и 54 понавља опис услова које морају испунити терминали за специфичну врсту робе који је већ дат у оквиру поглавља 3.0.

Одговор обрађивача: Студија је урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09) и усвојеном методологијом где поједини наслови у Студији захтевају понављање текста, па је из тих разлога опис терминала дат у оквиру два поглавља.

- **Примедба бр. 13:** Стр. 65, Табела 10: Наслов табеле и текст у заглављу табеле нису усклађени. Назначити у тексту и наслову да се у табели даје процена годишњих количина различитих врста отпада.

Одговор обрађивача: Исправљено је и усклађен је наслов и заглавље Табеле бр.10.

- **Примедба бр. 14:** Дobar део текста који се даје на странама 65, 66, 67 су у ствари мере које Носилац пројекта треба да примени у току експлоатације Пројекта. Допунити поглавље 8 овим мерама.

Одговор обрађивача: Извршена је корекција. У Поглављу 8.0. прописане су мере које се налазе у наведеном делу текста. Прописане мере су у Поглављу 8.3. Планови и техничка решења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација), мере бр. 83-90.

- **Примедба бр. 15:** Назначити капацитет свих објеката „Зеленог терминала“.

Одговор обрађивача: Исправљено. На Слици бр.20 дат је приказ капацитета објеката „Зеленог терминала“.

- **Примедба бр. 16:** Стр. 66-68: У тексту се помињу позиције 3.1, 4.1, итд. Повезати позиције са графичким прилогом. Убацити слику А4 формата на почетку поглавља на којој је дата ситуација „Зеленог терминала“ и назначити све позиције које се помињу у тексту.

Одговор обрађивача: Исправљено. Ситуациони приказ „Зеленог терминала“ у Луци Прахово са позицијама, приказан је на Слици бр. 20, а у оквиру Графичких прилога Студије (прилог бр.28) дат је у захтеваном формату.

- **Примедба бр. 17:** Стр.70: Навести капацитете резервоара за прихват течног отпада. Такође, навести капацитет складишта чврстог отпада, колико често је планирано пражњење складишта.

Одговор обрађивача: Капацитет резервоара брода сакупљача наведен је у Поглављу 3.3.3. Брод сакупљач поседоваће 4 резервоара, минималне појединачне запремине по 30 m³. Поглавље је допуњено. Комплетан капацитет складишта и процес пуњења и пражњења складишта „Зеленог терминала“ дат је у Поглављу 3.3.3.1.

- **Примедба бр. 18:** Стр.72: Слика 24 нечитљива.

Одговор обрађивача: Исправљено, дат је прегледан приказ Слика бр.24.

- **Примедба бр. 19:** Проценити потрошњу воде у току редовног рада „Луке Прахово“. На основу броја запослених и просечне потрошње по једном запосленом одредити количину воде која ће се трошити у комуналне сврхе. Дати процену потрошње воде у индустријске сврхе (чишћење и сл).

Одговор обрађивача: Исправљено је и дат је опис у оквиру Поглавља 3.4. Спољна водоводна мрежа је димензионисана за 2.20 l/s. Такође, пројектовано је и хидрофорско постројење које ће одржавати притисак у мрежи од око 5 бара. Индустријска потрошња воде није предвиђена за планирани Пројекат. Пројектована је противпожарна мрежа која ће се снабдевати водом из постојећег индустријског ценовода. За противпожарне потребе лучког комплекса се користи 35 l/s за трајање пожара од 2 сата.

- **Примедба бр. 20:** Стр. 77: Невести капацитет планираних септичких јама. Проценити количину санитарно-фекалнихотпадних вода на основу броја запослених. Навести капацитет предвиђених сепаратора масти и уља. Дати предлог колико често је потребно узорковати пречишћене отпадне воде.

Одговор обрађивача: Носилац Пројекта (Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре) донео је одлуку о одустајању у вези прелазног решења (водонепропусних септичких јама), већ је у циљу безбедности и заштите површинских и подземних вода, земљишта и вода реке Дунав, усвојило пројектни предлог за два биолошка уређаја за пречишћавање отпадних вода, а све у складу са Водним условима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде, бр. 325-05-00160/2021-07 од 05.04.2021.године. Пројектовани су уређаји за биолошко пречишћавање фекалних вода:

- ППОВ 1 је пројектованог капацитета 80 ЕС за 220 запосених; количина фекалних употребљених вода, које стижу до ППОВ 1 износи 6,04 l/s;

- ППОВ 2 има капацитет 6 ЕС за 18 запосених; количина фекалних употребљених вода које стижу до ППОВ 2 износи 2.00 l/s.

Капацитети сепаратора нафтних деривата су следећи:

- Прво постројење за пречишћавање задржаних (зауљених) атмосферских вода СЕП 1 има капацитет од 300 l/s;
- Друго постројење за пречишћавање задржаних (зауљених) атмосферских вода СЕП 2 има капацитет од 500 l/s.

Узорковање и контрола квалитета пречишћених отпадних вода, фекалних из биолошких уређаја и потенцијално зауљених из сепаратора, пре упуштања у Дунав као реципијент, спроводиће се кварталано (4 пута годишње), у складу са мерама мониторинга прописаних у Поглављу 9.2.1. Мониторинг вода.

- **Примедба бр. 21:** Стр.82: У табели 16 није попуњена колона „Количина која се складишти“.

Одговор обрађивача: Исправљено је, Табела бр.16 је допуњена.

- **Примедба бр. 22:** Стр.82: Табела 18 је нечитљива.

Одговор обрађивача: Наведена табела је сада Табела бр.19, а у прилогу Студије дата је у прегледном, читљивом формату.

- **Примедба бр. 23:** Стр. 96: Слика 28 је нечитљива. Ефективније би било дати само део карте на коме се налази Лука Прахово и назначити колико је удаљен мерни профил Радујевац.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка.

- **Примедба бр. 24:** Стр. 125: Обрадити ситуацију просипања прашкастих материја у Дунав.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка, обрађена је ситуација потенцијалног просипања прашкастих материја у Дунав.

- **Примедба бр. 25:** Стр. 141: Поред мере 70, предвидети и следеће мере:

1. На градилишту није дозвољено прање и одржавањемашина за справљање бетона (мобилне фабрике бетона, ауто-мешалица и сл). Воду од прања машина је забрањено испуштати у Дунав или на околно земљиште.
2. Није дозвољено испуштање вишка бетона на околно земљиште.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка, Поглавље 8.0. је допуњено захтеваним мерама.

- **Примедба бр. 26:** Стр. 143: допунити следећим мерама:

Свака активност мора бити планирана и спроведена на начин којим проузрокује најмању могућу промену у животној средини - начело предострожности остварује се проценом утицаја на животну средину и коришћењем најбољих расположивих и доступних технологија, техника и опреме.

Поступати у складу са решењем о издавању водне дозволе коју издаје Министарство за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Мере заштите природе дате у оквиру Локацијских услова уважити и приликом израде пројектне документације вишег реда, као и током извођења радова.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка, Поглавље 8.0. је допуњено захтеваним мерама.

- **Примедба бр. 27:** Стр.151 Предвидети мониторинг подземних вода. Навести колико често је потребно радити мониторинг и које параметре је потребно пратити.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка, прописан је мониторинг подземних вода, динамика и параметри.

- **Примедба бр. 28:** Прилог бр.4 је нечитљив. Смањити број архитектонских цртежа који приказују основе/пресеке различитих објеката (управна зграда, портирница, радионица и сл.). Приказати обалоутврду која ће се изградити приликом затрпавања Зимовника.

Одговор обрађивача: Исправљено. Дат је захтевани формат, Прилог бр.4 -Ситуација постојећег стања. Смањен је број архитектонских цртежа који приказују основе/пресеке различитих објеката. У Прилогу Студије дат је графички приказ обалоутврде. Због разлике у условима фундирања и конструкције предвиђена су два типска решења заштите обале:

- Тип 1 за потез који ће се градити непосредно у наставку, после вертикалног Веза бр.8 и
- Тип 2 за потез који ће се градити на обали – преко инундације мајор корита реке Дунав, заједно са насипом нове прилазне саобраћајнице. У Прилогу Студије су дати графички прилози оба тиба обалоутврде.

ЕСПОО Конвенција

Суседне државе, које имају интересе везане за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, односно Р. Румунија и Р. Бугарска су обавештене, у складу са ЕСПОО Конвенцијом, о свим наведеним околностима и чињеницама како би се са пуним разумевањем односиле према овој Студији. У складу са наведеним, паралелно са поступком процене утицаја на животну средину пред ресорним Министарством заштите животне средине, поднета је Нотификација бр. 327/20 од 04.12.2020.године у складу са ЕСПОО Конвенцијом.

Министарство животне средине, вода и шума Румуније доставило је извештај у вези Студије о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, уз следеће предлоге и захтеве:

- У законску регулативу Студије уврсти: Закон о потврђивању конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса („Сл. гласник РС – Међународни уговри”, бр. 42/09); Закон потврђивању Одлуке 2014/2 о измени Анекса и конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса („Сл. гласник РС”, бр. 17/21 (МУ)).

Одговор: Захтев је прихваћен, наведена регулатива је саставни део Студије о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово.

- Извршити процену сценарија удеса.

Поступак процене утицаја на животну средину за планирани Пројекат проводи се у складу са Законом о процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 36/09), секторским законима и подзаконским актима Р.Србије. Садржај и методологија израде Студије су прописани наведеном регулативом и иста је израђена у складу са наведеним.

Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др. закон)), Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС”, бр.135/04, 25/15 и 109/21), Правилником о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Сл. гласник РС”, бр. 41/2010, 51/2015 и 50/2018).

дефинисано је да сваки оператер (концесионар), у складу са предметом своје делатности изради документацију за област удеса, односно План заштите од удеса и Извештај о безбедности. Наведена документација за конкретног оператера подлеже ЕСПОО Конвенцији и обавези прекограничне комуникације и сарадње.

Носилац Пројекта у конкретном поступку процене утицаја за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, а по добијању сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину, у складу са законском регулативом Р. Србије, оператер (концесионар) који буде управљао Луком, односно лучким комплексом је у обавези да проведе све процедуре за област заштите животне средине и прекограничних утицаја.

- О свима радовима који се изводе при реализацији Пројекта, а који могу утицати на безбедост пловидбе, потребно је да Р. Србија врши благовремено обавештавање учесника у речном саобраћају, како би се речни саобраћај спроводио на безбедан начин и избегле бродске несреће и негативни утицаји а реку и животну средину.

Одговор: Захтев је прихваћен, у Поглављу 8.0. прописана је обавезујућа мера под бројем 68. (Почетак радова на изградњи нових лучких капацитета Луке Прахово је потребно благовремено пријавити надлежној Лучкој капетанији ради предузимања неопходних мера у циљу успостављања безбедне пловидбе током извођења радова).

- На основу анализе представљене у Студији о процени утицаја на животну средину произилази да утицаји могу бити кумулативни и синергијски односно одлагање отпада у животну средину доводи до деградације животне средине или повећања количине испуштених штетних материја и на тај начин може довести до прекорачења дозвољених емисија (вода, ваздух, земљиште). У односу на локацију предложених радова најближа површински водоток је река Дунав. Планирани хидротехнички радови ће утицати на водени екосистем Дунава у непосредној близини и у ограниченом обиму низводно у фази изградње нових лучких капацитета. Радови ће утицати и на присуство ихтиофауне и присуство птица које су везане за водени екосистем. Напомиње се да активност и повећано присуство људи у лучком комплексу током радова може негативно утицати на присуство животиња (извори буке могу достићи 85-90 dB). Потенцијално зачепљење у овој области може донекле довести до исцрпљивања базе хранљивих материја за постојеће птице и сисаре. Сматра се да је неопходно да регулаторни акт који ће бити донет након еколошке процедуре за овај пројекат укључи обавезу поштовања специфичног еколошког законодавства, уопштено одредбе две европске директиве као што су Директива о птицама и Директива о стаништима.

Одговор: Захтев је прихваћен, наведена регулатива је саставни део Студије о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово.

- Директива о птицама Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds, први пут донета 1979. године – Council Directive 79/409/EEC);
- Директива о стаништима (Council Directive – 92/43/EEC).
- У случају предложеног Пројекта потенцијални извори загађења су: постојеће лучке активности, делатности хемијске индустрије унутар луке, водни саобраћај, делатности у пољопривредним подручјима и загађење у унутрашњим насељима. Сматра се да је неопходно предузети мере за смањење или спречавање штетних ефеката. Мере заштите морају бити планиране и спроведене у складу са међународним правом у свим фазама пројекта (спровођење, рад, у случају удеса). Поред мера заштите животне средине у пројекту треба да буде неопходно праћење животне средине. Носилац Пројекта мора спровести мере мониторинга животне средине у складу са важећим законодавством. Препорука је да мере описане у Студији о процени утицаја на животну средину у одељку 8.0. *Мере заштите животне средине*, да буду детаљније а не само наведене у низу националних закона.

Одговор: Поглавље 8.0. Мере заштите животне средине у Студији о процени утицаја на животну средину, урађено је у складу са Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 69/2005). У мерама од бр. 2. до бр.25. налажу се обавезе Носиоца Пројекта, односно управљача (концесионара) које су усаглашене са законском регулативом Р. Србије.

- Настали отпад може имати карактеристике опасног отпада у случају удеса и то ће захтевати хитну обуставу радова, санацију стања на лицу места и успостављање третмана таквог отпада у складу са одредбама важећег закона. Истовремено, инвестиција Изградња нових лучких капацитета луке Прахово на територији општине Неготин, Република Србија и накнадно функционисање и обезбеђење њеног одржавања треба да води рачуна о усклађености са важећим међународним конвенцијама, споразумима и уговорима. потписан између или од стране две суседне локације:
- Конвенција о режиму пловидбе Дунавом, потписана у Београду 18. августа 1948. године заједно са два Анекса и додатним протоколом од 18. августа 1948. године;
- Споразум између Владе Социјалистичке Републике Румуније и Владе Федеративне Социјалистичке Републике Југославије о утврђивању и контроли примене правила пловидбе, одржавању и побољшању услова пловидбе у сектору где Дунав представља границу између две државе, потписане у Београду 10. септембра 1976. године;
- Конвенција између Владе Социјалистичке Републике Румуније и Владе Федеративне Социјалистичке Републике Југославије о реконструкцији, обележавању и одржавању граничне линије и граничних знакова на румунско-југословенској државној граници, потписана у Београду 15. децембра 1976. године;
- Конвенција од 29. јуна 1994. године о сарадњи за заштиту и одрживо коришћење реке Дунав (Конвенција о заштити реке Дунав) потписана у Софији 29. јуна 1994. године;
- Заједничка декларација о основним принципима развоја унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу Дунава. Коначни документ је усвојен децембра 2007./јануара 2008. године.

Одговор: Студија о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово је допуњена Поглављем 6.5. Могући прекогранични утицаји Пројекта. Студија је допуњена свим међународним конвенцијама, споразумима и уговорима потписаним између суседа, којих се Р. Србија мора придржавати и поштовати.

Министарство животне средине и воде Републике Бугарске доставило је став о Студији о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово:

- У оквиру тачке 5.2. недовољно је дат опис стања флоре и фауне и њиховог стања.

Одговор: У складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр. 135/04 и 36/09) и Закона о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18 (др. закон) и 71/21), надлежни ималац јавних овлашћења је Завод за заштиту природе Србије. Сви захтеви у вези заступљених врста надлежног Завода су уважени и саставни су део Студије. Према подацима из услова Завода за заштиту природе Србије и Регистра заштићених природних добара (споменика природе, природних реткости, угрожених врста) на локацији Луке Прахово не постоје заштићени објекти природе, јер се ради о већ постојећем лучком комплексу.

Лука Прахово, као постојећи комплекс се налази на обали Дунава који представља међународни еколошки коридор европског значаја и с тим у вези, у Студији, у Поглављу 5.2. дат је преглед

евидентираних врста које се могу „срести“ у лучком комплексу, као и попис рибељег фонда у овом делу Дунава.

Посебно поглавље Студије, Поголавље 2.6.1. посвећено је заштити јесетарских врста.

Посебне напомене:

За реализацију планираног Пројекта: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, урађен је План детаљне регулације „Лука Прахово“ („Сл. лист општине Неготин“, бр.7/20), односно Изменама Плана детаљне регулације „Лука Прахово“ („Сл. лист општине Неготин“, бр. 20/220 и 1/221 - исправка) и Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације за Луку Прахово (Извештај о СПУ), где је обухваћена шира просторна целина и стим у вези, а у складу са Условима Завода за заштиту природе Р.Србије, анализирана је заступљена флора и фауна, односно укупан биодиверзитет просторне целине.

За преглед заступљених врста, коришћени су и подаци истраживања „Измене и допуне програма управљања рибарским подручјем „Дунав“ (2017.-2026.)“, Природно-математички факултет Институт за биологију и екологију, Крагујевац.

- Поголавље 9.0. Мониторинг животне средине је погрешно структурирано.

Одговор: Студија о процени утицаја на животну средину урађена је у складу са законском регулативом Р. Србије, односно у складу са одредбама Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС” бр. 135/04, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др. закон), Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр. 135/04 и 36/09) и Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 69/2005). С тим у вези, прописан је свеобухватан мониторинг животне средине.

- Не слагање са констатацијом да на локацији нема биолошки вредних врста.

Одговор: За предметни Пројекат издати су Услови завода за заштиту природе Србије, Београд, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-NPAP-13/2021 од 25.03.2021. године. Предметно подручје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Међутим, река Дунав представља еколошки коридор од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије, па су с тим у вези и прописане мере заштите еколошког коридора, према условима надлежног Завода за заштиту природе Р.Србије. Заштита јесетарских врста (дунавских јесетри) детаљно је описана у Студији, Поголавља 2.6.1. а мере заштите наведених врста у Поголављу 8.0.

- Предлог да се у мониторинг уклучи параметар „Екологија реке и обале“ који би требало да уклучи различите групе организама, методе узорковања и мерења.

Одговор: Предлог да се уклучи параметар „Екологија реке и обале“ је прихваћен и у Поголављу 9.0. Праћење загађења животне средине - мониторинг, прописана је мера контроле екологије реке Дунав и обале.

Посебна напомена: Наведена истраживања се врше – „Измене и допуне програма управљања рибарским подручјем „Дунав“ (2017.-2026.)“, Природно-математички факултет Институт за биологију и екологију, Крагујевац

- Водонепропусне септичке јаме.

Одговор: Носилац Пројекта (Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре) донео је одлуку о одустајању у вези прелазног решења (водонепропусних септичких јам), већ је у циљу безбедности и заштите површинских и подземних вода, земљишта и вода реке Дунав, усвојило пројектни предлог за два билошка уређаја за пречишћавање отпадних вода, а све у складу са Водним условима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде, бр. 325-05-00160/2021-07 од 05.04.2021.године. Пројектовани су уређаји за биолошко пречишћавање фекалних вода:

- ППОВ 1 је пројектованог капацитета 80 ЕС за 220 запосених; количина фекалних употребљених вода, које стижу до ППОВ 1 износи 6,04 l/s;
- ППОВ 2 има капацитет 6 ЕС за 18 запосених; количина фекалних употребљених вода које стижу до ППОВ 2 износи 2.00 l/s.

Капацитети сепаратора нафтних деривата су следећи:

- Прво постројење за пречишћавање задржаних (зауљених) атмосферских вода СЕП 1 има капацитет од 300 l/s;
- Друго постројење за пречишћавање задржаних (зауљених) атмосферских вода СЕП 2 има капацитет од 500 l/s.

Узорковање и контрола квалитета пречишћених отпадних вода, фекалних из биолошких уређаја и потенцијално зауљених из сепаратора, пре упуштања у Дунав као реципијент, спроводиће се кварталано (4 пута годишње), у складу са мерама мониторинга прописаних у Поглављу 9.2.1. Мониторинг вода.

- Поставити специјализовани одељак о прекограничном утицају.

Одговор: Извршена је допуна Студије. Студија о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, допуњена је Поглављем 6.5. Могући прекогранични утицаји Пројекта са свим предложеним међународним конвенцијама, споразумима и уговорима потписаним између суседа којих се Р. Србија мора преидржавати.

- Потпуне, свеобухватне и добро илустроване информације о локацији и тачне удаљености од најближих насеља и других локација које су предмет здравствене заштите, као што су село Балеи, општина Брегово, удаљено 11 km од ИП, до свих локалитета, потенцијал опасних извора укључених у предлог улагања.

Одговор: Насеље Балеи, у општини Брегово, Р. Бугарска, налази се на удаљености од 11,6 km јужно од комплекса Луке Прахово. Насеље Балеи се не налази у неосредној близини реке Дунав, тако да реализација Пројекта на изградњи нових лучких капацитета Луке Прахово у границама постојећег комплекса, неће имати никакав утицај на животну средину и здравље становништва насеља Балеи.

Слика бр.1: Положај Луке Прахово у односу на насеље Балеи, општина Брегово, Бугарска

- Извештај треба да садржи детаљну анализу могућих „сценарија“ загађивања Дунава као резултат ванредне ситуације или катастрофе у новој луци, са моделирањем дистрибуције загађујућих материја дуж тока реке и процену вероватноће и размера утицаја на обалу, укључујући и у погледу бугарског одсека Дунава.

Одговор: Пројекат, који је предмет процене утицаја на животну средину, представља изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово у границама већ постојеће Луке Прахово. За планиране лучке делатности, а након избора лучког/лучких оператора, односно концесионара, постоји обавеза независних и посебних процедура, у складу са законском регулативом Р.Србије и ЕСПОО Конвенцијом.

С тим у вези, у претходном периоду, за комплекс „Elixir-Prahovo“ спроведена је посебна процедура процене утицаја на животну средину и процедура по ЕСПОО Конвенцији о прекограничним утицајима. Наведено Постројење у Прахову је СЕВЕСО II постројење вишег реда због количина амонијака и ТНГ-а на локацији и израђени су елаборати Извештај о безбедности и План заштите од удеса на које је добијена Сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине Р. Србије (Слика бр.2 и у прилогу одговора). Такође, Компанија „Elixir-Prahovo“ има усвојен Интегрисани систем управљања (Слика бр.3 и у прилогу одговора).

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 332-03-00015/13.09.2012-02
Датум: 17. јул 2017. године
Печатница 22-26
Београд

На основу члана 60а Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 72/09 - други закон, 43/11-УС и 14/16), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 33/97, 31/01 и 30/10), члана 213. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16), и члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“ 79/05, 101/07, 95/2010 и 99/14), поступијћи по захтеву оператора Еlixir Прахово - Индустрија хемијских производа д.о.о. Прахово, Радујевачки пут 66, 19335 Прахово, за добијање сагласности на Извештај о безбедности и План заштите од удеса за комплекс Еlixir Прахово Индустрија хемијских производа, у Прахову. Министарство заштите животне средине, министар, доноси:

РЕШЕЊЕ

1. ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Извештај о безбедности и План заштите од удеса оператора Еlixir Прахово - Индустрија хемијских производа д.о.о. Прахово, за комплекс Еlixir Прахово Индустрија хемијских производа, у Прахову.

2. Оператор, Еlixir Прахово - Индустрија хемијских производа д.о.о. Прахово, дужан је да:
- поступи у складу са достављеним Извештајем о безбедности и да предузме све мере за спречавање хемијског удеса и ограничавање утицаја тог удеса на живот и здравље људи и животну средину, утврђене у достављеном Извештају о безбедности;
- Извештај о безбедности периодично прегледа и по потреби ажурира изјављују сваких пет година или раније, самоником или на захтев овог органа због нових чињеница до којих се дошло на основу анализе других хемијских удеса или извесних удеса.

3. Оператор, Еlixir Прахово - Индустрија хемијских производа д.о.о. Прахово, дужан је да:
- у случају модификације процеса рада, промене природе или количине опасне материје или других промена, које могу утицати на опасност од настанка хемијског удеса, изврши промену у Извештају о безбедности и Плану заштите од удеса и достави Министарству изменена документа пре увођења тих промена;
- у случају да се измене односе на модификацију постројења или складишта, изврши промену у Извештају о безбедности и Плану заштите од удеса и достави Министарству изменена документа, пре спровођења тих модификација.

Слика бр. 2: Сагласност на Извештај о безбедности и План заштите од удеса оператора „Elixir-Prahovo“

Слика бр. 3: Компанија „Elixir-Prahovo“ - Интегрисани систем управљања

У оквиру наведених стандарда је израђен низ процедура које се спроводе на локацији фабрике, а које се односе на управљање процесима, безбедност и здравље на раду, заштиту животне средине, реаговање у акцидентним ситуацијама и спречавању прекограничних утицаја.

- Могући утицај на стање амбијенталног ваздуха моделирањем очекиваног загађења из тачкастих и површинских извора. Због планираног складиштења опасних материја (фосфорна киселина, сумпорна киселина, амонијак) који ће се користити као сировина за суседне комплекс хемијске индустрије ИХП „Прахово“ („Elixir-Prahovo“), потребно је израдити извештај закључке о могућем ширењу загађивача у ваздуху у ванредним ситуацијама или катастрофама, укључујући моделирање ваздушног расејања токсичног облака у правцу Републике Бугарска, настала пожаром, експлозијом или изливањем течних хемикалија ускладиштених у луци;

Одговор: Опасне материје које су наведене као сировине за комплекс „Elixir-Prahovo“ (фосфорна киселина, сумпорна киселина, амонијак) неће бити складиштене у Луци Прахово. За комплекс Компаније „Elixir-Prahovo“ спроведене су посебне процедуре процене утицаја на животну средину и све је у складу са прописима Републике Србије у области заштите животне средине.

Оператер „Elixir-Prahovo“, у складу са прописима из области заштите животне средине, је имао обавезу израде СЕВЕСО елабората. За локацију „Elixir-Prahovo“ је, у складу са обавезама у спровођењу СЕВЕСО Директиве, Оператер „Elixir-Prahovo“ је урадио Извештај о безбедности и План заштите од удеса и исходавао сагласност Министарства надлежног за послове заштите животне средине.

У Извештају о безбедности је анализирано присуство и утицај свих хемикалија (опасних материја) као што су сумпорна киселина, фосфорна киселина, амонијак и друго. За сва производна постројења на локацији „Elixir-Prahovo“ израђене су Студије о процени утицаја на животну средину и исходоване су сагласности ресорног Министарства.

У поступку процене утицаја, у складу са ЕСПОО Конвенцијом, за складиште фосфо гипса обављена ке прекогранична сарадња и прибављена су мишљење надлежних министарстава Р.Румуније и Р.Бугарске због могућег прекограничног утицаја.

Компанија „Elixir-Prahovo“, у складу са прописима Републике Србије, редовно спроводи мониторинг животне средине, прати утицај постројења на животну средину мерењима емисије у ваздух, воду (реципијент и подземне воде), земљиште, буку.

- Очекивано загађење буком, израдом одговарајућих прорачуна претпостављеног нивоа буке од делатности објеката на граници регулационих или стамбених зона најближих насеља.

Одговор: У складу са планском документацијом, односно у складу са Изменама Плана детаљне регулације „Лука Прахово“ („Службени лист Општине Неготин“, бр. 20/2020 и 1/2021 - исправка), локација Пројекта се налази у подручју у коме је дефинисана намена - Лука Прахово, лучки и складишни капацитети. У границама Луке Прахово, односно лучког комплекса, није заступљена, а планским документом није планирана функција становања. За наведени плански документ урађена је Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за Луку Прахово (Извештај о СПУ), извршено је акустично зонирање просторне целине у обухвату Плана. С тим у вези и према акустичним зонама извршено је планирање простора у границама Плана. Зоне становања, као и појединачни стамбени објекти су, са аспекта потенцијалних прекомерних утицаја буке, на безбедној удаљености од

локације Луке Прахово, те не постоји обавеза мониторинга буке, према Закону о заштити од буке (Сл.гласник РС", бр. 96/21), и подзаконских аката за област буке.

- Презентована Студија о процени утицаја на животну средину се не бави потенцијалним загађивачима у вези са јонизујућим зрачењем. Са становишта заштите од зрачења, сам терет којим се манипулише у луци може имати потенцијални ризик. Табела 13 документа наводи робу која се третира, с обзиром на то да природна ђубрива и сировине за њихову производњу могу да садрже висок садржај природних радионуклида, може имати утицај на животну средину у случају удеса. С тим у вези, препоручујемо да се документ допуни са указивањем на мере и анализе воде у случају случајне контаминације теретом који у себи садрже високе концентрације природних радионуклида.

Одговор: Манипулације више хиљада тона хемијског ђубрива и компоненти, обављаће се на начин на који ће бити спречен утицај на реку Дунав. На везу бр. 3, утовар ринфузног ђубрива као готовог производа ХИП Прахово се врши преко порталног утоварног крана са покретним мехом за пуњење пловила, а утовар житарица у пловило преко уређаја специјално дизајнираног за ту намену, који поседује затворен систем транспорта, где се спречава контаминација у оба смера. Утовар ђубрива и житарица ће се вршити са два одвојена система пуњења пловила, који никад не раде истовремено. У Поглавље 8.0. прописана је обавезујућа мера под бројем 32.

- Идентификација нових фактора ризика и загађивача, ако се такви очекују током спровођење инвестиционог предлога.

Одговор: Студијом о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Лке Прахово анализирани су сви потенцијални загађивачи који могу имати негативан утицај на животну средину у току реализације и експлоатације Пројекта и у складу са тим прописане су мере заштите животне средине. У случају појаве не предвиђених инвестиционих загађивача обавеза оператера (консеционара) који буде управљао Луком да примени све мере заштите животне средине како би се евентуални негативни утицаји свели у законом прихватљиве вредности. Мере морају бити спроведене у складу са законском регулативом Р. Србије и подзаконских аката.

- Идентификација потенцијално погођеног становништва и територија, у зонама и/или локалитетима подвргнутим здравственој заштити, у зависности од територијалног обима утицаја на животну средину. Ово треба урадити на основу математичког моделирања дистрибуције и прогноза прорачуна предвиђених концентрација и нивоа штетних емисија у окружење.

Одговор: Локација Пројекта: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово се налази у подручју у коме је плански (у плановима вишег реда и ширег подручја, односно Просторном плану Републике Србије од 2010.-2020. („Сл.гласник РС“, бр. 88/10), Регионалном просторном плану Тимочке крајине („Сл. Гласник РС“, бр. 15/09), Просторном плану општине Неготин („Службени лист општине Неготин“, бр.16/11)) дефинисана намена - Лука Прахово. У наведеним плановима вишег реда разматран је положај лучког комплекса и грађевинских подручја насеља у окружењу, као и појединачних објеката и с тим у вези јасно је дефинисан однос лучког комплекса и зона становања. Грађевинска подручја насеља (насеља Прахово, ...Неготина као општинског центра), зоне становања, као и појединачни стамбени објекти су, са аспекта потенцијалних и значајних утицаја на животну средину и здравље становништва, на безбедној удаљености од локације Луке Прахово. Насеље Балеи, у општини Брегово, Р. Бугарска налази се на удаљености од 11,6 km јужно од комплекса Луке Прахово и ван сваких потенцијалних, значајних утицаја Пројекта на животну средину и здравље становништва тог насеља.

- Прогноза за степен очекиваног смањења загађења животне средине посебним врстама загађивача, ако се очекује, као резултат имплементација Пројекта.

Одговор: Студијом о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово анализирани су сви потенцијални и значајни негативни утицаји на животну средину и на основу анализа прописане су мере заштите животне средине, усаглашене са законском регулативом Р. Србије и најбољом праксом ЕУ Директива.

Мере заштите животне средине обухватају техничке мере и решења, односно организационе мере и услове ималаца јавних овлашћења, којим се дефинише поступање при контроли превенцији и спречавању свих значајних негативних утицаја и последица по становништво и животну средину. Планиране су и пројектоване техничке и организационе мере за сечавање, ограничавање, ублажавање и минимизирање потенцијалних загађења животне средине, односно спречавање негативних утицаја на здравље људи, квалитет ваздуха, квалитет воде и акватичне екосистеме Дунава као и укупан капацитет и квалитет животне средине у окружењу, у току припремних радова, у току грађења, за време редовног рада Луке Прахово, у случају удесног загађења, односно за случај престанка рада Луке и представљају саставни део Студије о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово.

- Карактеристике појединачних фактора ризика у смислу њиховог утицаја на здравље човека и њихово поређење са важећим хигијенским стандардима и захтевима за погођена стамбена насеља. Идентификација најважнијих фактора ризика за оболелу популацију.

Одговор: У Студији о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, кроз анализу потенцијалних утицаја на здравље становништва, извршена је процена утицаја лучког комплекса на здравље локалног али и становништва ширег окружења, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 36/09), Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др. закон)) и свим секторским законима од значаја за планирани Пројекат.

- Процена могућности за комбиноване, сложене, кумулативне и удаљене утицаје фактора ризика за штетно погођену популацију, узимајући у обзир делатност других лука или производних предузећа у региону, укључујући и оне на територији Републике Бугарске.

Одговор: Студија о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово садржи процену кумулативних синергетских, краткорочних и потенцијално дуготрајних и дугорочних утицаја од значаја за све медијуме животне средине и потенцијално погођено становништво.

- Да се процени ризик од штетности по здравље људи и предлаже мере за здравље заштите и управљања ризиком.

Одговор: Студија о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово садржи процену потенцијално значајних (штетних) утицаја од значаја за здравље локалног и потенцијално погођеног становништва. У поступку управљања лучким комплексом (изабрани лучки оператери/концесионари), су у обавези да, у складу са Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др. закон)), подзаконским актима и ЕСПОО Конвенцијом, за сопствену делатност изврше процену утицаја, израде законом прописану документацију и обаве прекограничне консултације.

Паралелно са националном процедуром процене утицаја приступило се спровођењу обавеза које произилазе из ЕСПОО конвенције при чему је Министарство заштите животне средине припремило обавештење о процедури процене утицаја у прекограничном контексту за пројекат изградње нових лучких капацитета "Луке Прахово", на подручју СО Неготин, за Румунију и Бугарску, које су потврдиле своје учешће, након чега су уследиле даље активности. Предметна Студија је преведена на енглески језик и путем електронских медија, учињена доступном заинтересованим органима и јавности у Румунији и Бугарској, након чега су представници надлежних министарстава ових држава упутили своја мишљења и примедбе, званичним путем. Техничка комисија је на свом другом састанку, 02.12.2021. размотрила сугестије везано за предметну Студију (писмо Министра животне средине, вода и шума Румуније од 11. 11. 2021. и писмо Министра животне средине и вода Бугарске од 03.11.2021.) и исте су обухваћене у диспозитиву овог Решења.

На основу спроведеног поступка и предлога Техничке комисије, одлучено је као у диспозитиву.

Предметна Студија о процени утицаја на животну средину садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта, као и програм праћења утицаја на животну средину.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04).

На основу члана 33. Закона о процени утицаја на животну средину, донето је посебно Решење о трошковима поступка.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду Београд, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

Обрадио: Синиша Стојковић

Одобрио: Зоран Вељковић, начелник одељења

Сагласна: Александра Имширагић Ђурић, в.д. помоћница
министарке

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Александар Дујановић

Доставити:

- Носиоцу пројекта
- Сектору за надзор и предострожност у животној средини
- Архиви

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-2266/2021-03

Датум: 27.12.2021.

Немањина 22-26.

Београд

На основу члана 2. тачка 2. алинеја 1. и члана 24. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04, 36/09), чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18-аутентично тумачење), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20), као и члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), решавајући по захтеву носиоца пројекта, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије, из Београда, Немањина 22-26, Александар Дујановић, државни секретар Министарства заштите животне средине по решењу о овлашћењу број: 021-01-13/1/21-09 од 22.07.2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

- 1. Даје се сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње нових лучких капацитета "Луке Прахово", на к.п.бр. 5852/2, 5852/5, 5852/6 и део 5852/1 (река Дунав) – ГП1, делови к.п.бр. 388, 389, 390, 391, 410, 433/2, 5821/1, 5822/3 – ГП2, и делови к.п.бр. 510/2, 510/3, 511/3, 513/2, 544/2, 5810/1 – ГП3, све у КО Прахово, на подручју СО Неготин.**
- 2. Носилац пројекта је дужан да спроведе мере заштите животне средине предвиђене Студијом о процени утицаја из тачке 1. овог решења (поглавље 8. предметне Студије).**
- 3. Носилац пројекта је у обавези да испоштује и друге услове и сагласности надлежних органа и организација у складу са посебним законом, а нарочито Решење о Локацијским условима издато од стране Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, заводни број 350-02-00164/2021-07 од 09.04.2021. године.**
- 4. Носилац пројекта је у обавези да спроведе програм праћења утицаја на животну средину-мониторинг систем (поглавље 9. предметне Студије).**
- 5. Носиоцу пројекта, у складу са спроведеном процедуром процена утицаја у прекограничном контексту (ЕСПОО конвенција), посебно се налаже да у случају било каквог акцидента обезбеде благовремено обавештавање надлежних органа.**
- 6. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана пријема одлуке о давању сагласности отпочне са извођењем пројекта. Решење и предметна Студија о процени утицаја саставни су део техничке документације потребне за прибављање дозволе.**
- 7. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије, из Београда, Немањина 22-26, поднео је Министарству заштите животне средине, захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње нових лучких капацитета "Луке Прахово", на к.п.бр. 5852/2, 5852/5, 5852/6 и део 5852/1 (река Дунав) – ГП1, делови к.п.бр. 388, 389, 390, 391, 410, 433/2, 5821/1, 5822/3 – ГП2, и делови к.п.бр. 510/2, 510/3, 511/3, 513/2, 544/2, 5810/1 – ГП3, све у КО Прахово, на подручју СО Неготин, дана 06.08.2021. године, заведен под бројем 353-02-2266/2021-03, а коју је израдило предузеће „ECologica URBO“ д.о.о. из Крагујевца. У Студији је достављена сва неопходна документација, и то:

- Решење о одређивању обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину, Министарство заштите животне средине, Београд, бр. 353-02-2453/2020-03 од 30.06.2021. године;
- Информација о локацији, Одељење за урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине, општинска Управа општине Неготин бр. 350-25/2021/IV/02 од 18.02.2021. године;
- Локацијски услови ROP-MSGI-3406-LOC-1/2021, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Београд, број 350-02-00164/2021-07 од 09.04.2021. године;
- Услови, ЈКП „Бадњево“ Неготин, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-3/2021 од 12.03.2021. године,;
- Услови, ОДС ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Зајечар, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-4/2021 од 24.03.2021. године,;
- Услови „Електромрежа Србије“ а.д. Београд број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-11/2021 од 19.03.2021. године,;
- Услови ЈП Србијас, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-12/2021 од 21.03.2021. године;
- Услови „Телеком Србија“, Београд, Служба за планирање мреже Ниш број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-5/2021 од 24.02.2021. године;
- Услови Завода за заштиту природе Србије, Београд, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-13/2021 од 25.03.2021. године;
- Услови Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Бору, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-26/2021 од 16.03.2021. године;
- Услови Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације, Управе за превентивну заштиту из Београда, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-7/2021 од 26.02.2021. године;
- Услови Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде, Београд, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-31/2021 од 05.04.2021. године;
- Услови „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. Београд, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-19/2021 од 24.03.2021. године,;
- Услови Дирекције за пловне путеве Републике Србије „Пловпут“, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-17/2021 од 24.03.2021. године, Београд;
- Услови МУП-а број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-15/2021 од 19.03.2021. године, Управе граничне полиције, Београд;
- Услови Министарства финансија, Управе царина, Београд број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-16/2021 од 22.03.2021. године;
- Услови Републичког завода за заштиту споменика културе, Београд број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-18/2021 од 04.03.2021. године;
- Услови Завода за заштиту споменика културе Ниш, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-9/2021 од 15.03.2021. године;

- Услови Министарства одбране, Сектора за материјалне ресурсе, Управе за инфраструктуру, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-10/2021 од 08.03.2021. године;
- Извештај о испитивању седимената, бр. 21062803, Anahem Laboratorija, Београд;
- Безбедносни лист – фосфорна киселина;
- Безбедносни лист – сумпорна киселина;
- Безбедносни лист – амонијак;
- Табела – испитивање земљишта

Графички прилози

- Макро локација - сателитски снимак Google Earth;
- Микро локација - сателитски снимак Google Earth;
- Ситуациони приказ пројектованог стања Лука Прахово, Р=1:1000, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - 1/1 Пројекат архитектуре пословних зграда - "Ehting" d.o.o. Београд, јун 2021.;
- Ситуациони приказ постојеће стање Лука Прахово, Р=1:1000, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - 1/1 Пројекат архитектуре пословних зграда - "Ehting" d.o.o. Београд, јун 2021.;
- Ситуациони план „Зелени терминал“ у Луци Прахово, Р=1:500, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - Свеска 7/2: Технологија,
- Диспозиција постројења „Зелени терминал“ у Луци Прахово, Р=1:500, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - Свеска 7/2: Технологија,
- Попречни пресеци постројења „Зелени терминал“ у Луци Прахово, Р=1:500, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - Свеска 7/2: Технологија,
- Технолошка шема постројења „Зелени терминал“ у Луци Прахово, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово - Свеска 7/2: Технологија,
- Попречни пресек обалоутврде тип 1 - Р=1:200, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово – хидрограђевински пројекат;
- Попречни пресек обалоутврде тип 2 - Р=1:200, ИДП за фазну реконструкцију и доградњу постојећих објеката и изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово – хидрограђевински пројекат;

Студија о процени утицаја на животну средину предметног пројекта је урађена у свему у складу са Решењем о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње нових лучких капацитета "Луке Прахово", на подручју СО Неготин, број 353-02-2453/2021-03 од 30.06.2021. године, и Локацијским условима, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, заводни број 350-02-00164/2021-07 од 09.04.2021. године.

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији. Предметни захтев је објављен у дневном листу "Вечерње НОВОСТИ", дана 06.09.2021.године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>. У току трајања јавног увида није било достављених мишљења заинтересованих органа, организација и заинтересоване јавности.

Јавна расправа је одржана 29.09.2021. године у просторијама Општинске управе Неготин, чији су представници, заједно са представником овог органа, носиоца пројекта и обрађивача Студије,

присуствовали на расправи, и на којој је поднет извештај о јавном увиду, на територији општине Неготин. Представници локалне самоуправе нису имали примедби на предметни пројекат, уз констатацију да ни за време јавног увида од 20 дана нико није поднео примедбе на Студију.

У складу са чланом 22. Закона о процени утицаја на животну средину, образована је Техничка комисија за оцену Студије о процени утицаја, број: 353-02-2266/2021-03 од 13.09.2021. године, која је на првом састанку одржаном 19.11.2021. године, размотрила предметну Студију и констатовала да је иста урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.С.» број 135/04, 36/09), али да има одређених недостатака које треба отклонити, те о свом раду овом органу доставила Извештај о оцени предметне Студије, на основу кога је сачињен допис број 353-02-2266/2021-03 од 19.11.2021. године.

Допуна предметне Студије достављена је 25.11.2021. године, након чега је уследио други састанак Техничке комисије, дана 02.12.2021. године на коме је закључено да су отклоњене раније уочене примедбе, те сачињен и Извештај Техничке комисије о оцени предметне Студије, број 353-02-2266/2021-03 од 02.12.2021. године, са предлогом да се изда сагласност на исту. Анализом одговора носиоца пројекта на претходно дате коментаре и примедбе, Техничка комисија је констатовала следеће:

- **Примедба бр. 1:** Поглавље 2. Сlike 5 и 6, позиције су ситне и нечитке.

Одговор обрађивача: У прилогу Студије дати су графички прикази у адекватној размери.

- **Примедба бр. 2:** Уводне напомене, Ст. 36. Подаци о постојећим привредним објектима. О привредним објектима није ништа речено.

Одговор обрађивача: Извршена је допуна Уводних напомена.

У залеђу Луке Прахово налази се комплекс хемијске индустрије ИХП „Прахово“ („Elixir“ Prahovo), највећи привредни објекат овог краја. У оквиру овог колекса обавља се производња минералног ђубрива, FEED фосфата и фосфорне киселине. ИХП „Прахово“ је основано 1960. године, прво као фабрика суперфосфата, а затим и различитих грануланата. Оснивач је био рударско топионичарски басен Бор (РТБ Бор) који је у циљу решавања проблема неутрализације сумпорне киселине изградио фабрику која ће тај еколошки и финансијски проблем претварати у јединично ђубриво. „Elixir“ Прахово поново преузима примат у производњи фосфорне киселине и минералних ђубрива. Могућност самосталног контролисања састава фосфорне киселине као основне сировинске компоненте представља кључ успеха „Elixir“ Прахова и дефинише развој компаније у правцу даљег пречишћавања фосфорне киселине у соли FEED, техничког и FOOD квалитета. Данас се у „Elixir“ Прахову годишње произведе око 165.000 тона фосфорне киселине. Почетком 2017 године, са радом је почео нови погон за производњу минералних НПК ђубрива, годишњег капацитета од 300.000 тона.

- **Примедба бр. 3:** Поглавље 3, Опис пројекта, ст. 56 (3.2.1.2.) Електроинсталација, „... новопројектована кабловска канализација...“, исправити

Одговор обрађивача: Исправљено.

- **Примедба бр. 4:** Ст. 57. Укупна једновремена снага потрошача, дата је као збир снага појединачних потрошача. Ту треба додати и предвиђену потрошњу струје у редовним приликама, која би требало да буде мања од простог збира снаге појединачних потрошача.

Одговор обрађивача: Исправљено је. Предвиђена потрошња струје дата је у оквиру поглавља 3.4. Приказ врсте и количине потребних сировина, потребног материјала, енергије и воде за предметне технологије. У укупну потрошњу електричне енергије се урачунава потрошња технолошких потрошача (електромоторни погон, кранови, радионица, опрема на везовима, зелени терминал...), пословно-административних објеката (осветљење и општи потрошачи), спољне расвете комплекса. Укупна инсталисана снага целог комплекса Луке Прахово је:

- новопројектована трафостаница ТС-1 2x1600 kVA (један радни трансформатор и један резервни)
- новопројектована трафостаница ТС-2 2x1600 kVA (један радни трансформатор и један резервни)

Једновремене снаге ових трафостаница су:

- новопројектована трафостаница ТС-1 – 568 kW
- новопројектована трафостаница ТС-2 – 548 kW

Једновремена снага целог комплекса луке (568kW+548kW) x 0,6 (укупни фактор једновремености за две трафостанице) износи 670 kW.

Планирано је да просечно активно радно време Луке Прахово у 2025. год буде око 4,3h дневно, што за 365 дана представља потрошњу од 670kW x 4,3h x 365 дана = 1.051.975 kWh годишње. Како је предвиђен константни раст капацитета и повећање рада Луке Прахово до 2050. године, процењено је да ће у 2050. године, годишња потрошња електричне енергије износити 1.544.592 kWh.

- **Примедба бр. 5:** У 3.3.1.1. и 3.3.1.2. предвиђају се везови за утовар и истовар расутих терета. Треба појаснити, како се обезбеђује да у случају наизменичне манипулације са ђубривом и житарицама не дође до контаминације житарица, или обрнуто.

Одговор обрађивача: Поглавља 3.3.1.1. и 3.3.1.2. су допуњена захтеваним појашњењем. Истовар фосфата се врши на везовима бр.1 и бр.2 и то им је једина намена, а ђубриво се још утоварује на везу бр.5 упакован у БИГ-БАГ вреће, тако да нема расипања материјала. Претовар житарица се не врши на поменутих везовима, него је планиран искључиво на везу бр.3 и то утовар у пловило, истовар житарица у Луци Прахово није планиран. На везу бр. 3, утовар ринфузног ђубрива као готовог производа ХИП Прахово се врши преко порталног утоварног крана са покретним мехом за пуњење пловила, а утовар житарица у пловило преко уређаја специјално дизајнираног за ту намену, који поседује затворен систем транспорта где се спречава контаминација у оба смера. Утовар ђубрива и житарица ће се вршити са два одвојена система пуњења пловила, који никад не би радили истовремено.

- **Примедба бр. 6:** У 3.3.1.4 и 3.3.1.5. даје се опис претовара различитих терета, али се више не помиње терминал за опасан терет.

Одговор обрађивача: Терминал за опасан терет је функционална целина „Зеленог терминала“. У оквиру „Зеленог терминала“ вршиће се складиштење опасних материја. Технологија рада „Зеленог терминала“ описана је у Поглављу 3.3.3.

- **Примедба бр. 7:** Поглавље 6. Потенцијални утицаји, У 6.2.2. Потенцијални утицаји на воду и земљиште. Поред наведених ризика, сматрам неопходним да се размотри могући утицај манипулације више хиљада тона хемијског ђубрива и компоненти на водоток. Касније у Поглављу 8. обавезати Луку Прахово да строго води рачуна о задржавању нутријената, да не продру у водоток, у складу са савременом праксом.

Одговор обрађивача: Манипулације више хиљада тона хемијског ђубрива и компоненти, обављаће се на начин на који ће бити спречен утицај на реку Дунав. На везу бр. 3, утовар ринфузног ђубрива као готовог производа ХИП Прахово се врши преко порталног утоварног крана са покретним мехом за пуњење пловила, а утовар житарица у пловило преко уређаја специјално дизајнираног за ту намену, који поседује затворен систем транспорта, где се спречава контаминација у оба смера. Утовар ђубрива и житарица ће се вршити са два одвојена система пуњења пловила, који никад не раде истовремено. У Поглавље 8.0. прописана је обавезујућа мера под бројем 32.

- **Примедба бр. 8:** Подпоглавље 6.3.1. Климатске промене, као и 6.3.3. Постојећи и будући климатски ризици у Р. Србији. Ова подпоглавља би пре ишла у 2.5. Климатске карактеристике и метео подаци. Слична примедба је и за 6.3.2. Политика одговора. Ово Поглавље би пре ишло у Поглавље 3 (Опис Пројекта), или у Поглавље 8. Мере. Овако се непотребно оптерећује Поглавље 6. Опис могућих утицаја.

Одговор обрађивача: У Поглављу 6.0. дат је опис могућих значајних утицаја Пројекта на животну средину и здравље људи, па је у складу са насловом и описом негативних утицаја на климатске промене дата су подпоглавља у овом делу Студије.

- **Примедба бр. 9:** Поглавље 8. Мере, Као што је раније напоменуто, потребно је додати меру заштите Дунава од продора расутог терета (ђубрива).

Одговор обрађивача: У Поглављу 8.0. прописана је обавезујућа мера под бројем 33.

- **Примедба бр. 10:** Поглавље 9. Мониторинг, У подпоглављу 9.2.1. Мониторинг воде, аутор студије се строго ослањао на параметре предвиђене актуелним прописима. Имајући у виду специфичност објекта, Лука Прахово, као и могућег утицаја, сматрам да се у Програм праћења квалитета водотока узводно и низводно, морају додати параметри амонијак, нитрити, нитрати, калијум, растворени и укупни фосфати и сулфати..

Одговор обрађивача: Извршена је допуна мониторинга, прописани су предложени параметри за праћење квалитета отпадних вода у оквиру мониторинга отпадних вода.

- **Примедба бр. 11:** Стр.48-49: Радове на проширењу лучких капацитета ставити у посебно поглавље (нпр. ново поглавље 3.1). У оквиру тог поглавља, поред информација датих на страни 48, дати укупан списак свих објеката који ће постојати у оквиру комплекса „Луке Прахово“ након завршетка извођења радова и назначити њихову намену. У оквиру приказа постојећих и новопроектованих објеката повезати терминале за претовар одређене врсте терета/робе са везовима и објектима који су у функцији датог терминала.

Одговор обрађивача: У Табели бр.8 дат је приказ свих постојећих објеката, односно објеката који се задржавају, објеката који се руше, објеката који се реконструишу и новопроектованих објеката. На локацији постоји кранска стаза, тако да су везови вишенаменски, па је немогуће тачно повезати објекте са везом.

- **Примедба бр. 12:** Текст на странама 53 и 54 понавља опис услова које морају испунити терминали за специфичну врсту робе који је већ дат у оквиру поглавља 3.0.

Одговор обрађивача: Студија је урађена у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09) и усвојеном методологијом где поједини наслови у Студији захтевају понављање текста, па је из тих разлога опис терминала дат у оквиру два поглавља.

- **Примедба бр. 13:** Стр. 65, Табела 10: Наслов табеле и текст у заглављу табеле нису усклађени. Назначити у тексту и наслову да се у табели даје процена годишњих количина различитих врста отпада.

Одговор обрађивача: Исправљено је и усклађен је наслов и заглавље Табеле бр.10.

- **Примедба бр. 14:** Добар део текста који се даје на странама 65, 66, 67 су у ствари мере које Носилац пројекта треба да примени у току експлоатације Пројекта. Допунити поглавље 8 овим мерама.

Одговор обрађивача: Извршена је корекција. У Поглављу 8.0. прописане су мере које се налазе у наведеном делу текста. Прописане мере су у Поглављу 8.3. Планови и техничка решења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација), мере бр. 83-90.

- **Примедба бр. 15:** Назначити капацитет свих објеката „Зеленог терминала“.

Одговор обрађивача: Исправљено. На Слици бр.20 дат је приказ капацитета објеката „Зеленог терминала“.

- **Примедба бр. 16:** Стр. 66-68: У тексту се помињу позиције 3.1, 4.1, итд. Повезати позиције са графичким прилогом. Убацити слику А4 формата на почетку поглавља на којој је дата ситуација „Зеленог терминала“ и назначити све позиције које се помињу у тексту.

Одговор обрађивача: Исправљено. Ситуациони приказ „Зеленог терминала“ у Луци Прахово са позицијама, приказан је на Слици бр. 20, а у оквиру Графичких прилога Студије (прилог бр.28) дат је у захтеваном формату.

- **Примедба бр. 17:** Стр.70: Навести капацитете резервоара за прихват течног отпада. Такође, навести капацитет складишта чврстог отпада, колико често је планирано пражњење складишта.

Одговор обрађивача: Капацитет резервоара брода сакупљача наведен је у Поглављу 3.3.3. Брод сакупљач поседоваће 4 резервоара, минималне појединачне запремине по 30 m^3 . Поглавље је допуњено. Комплетан капацитет складишта и процес пуњења и пражњења складишта „Зеленог терминала“ дат је у Поглављу 3.3.3.1.

- **Примедба бр. 18:** Стр.72: Слика 24 нечитљива.

Одговор обрађивача: Исправљено, дат је прегледан приказ Слика бр.24.

- **Примедба бр. 19:** Проценити потрошњу воде у току редовног рада „Луке Прахово“. На основу броја запослених и просечне потрошње по једном запосленом одредити количину воде која ће се трошити у комуналне сврхе. Дати процену потрошње воде у индустријске сврхе (чишћење и сл).

Одговор обрађивача: Исправљено је и дат је опис у оквиру Поглавља 3.4. Спољна водоводна мрежа је димензионисана за 2.20 l/s . Такође, пројектовано је и хидрофорско постројење које ће одржавати притисак у мрежи од око 5 бара. Индустријска потрошња воде није предвиђена за планирани Пројекат. Пројектована је противпожарна мрежа која ће се снабдевати водом из постојећег индустријског ценовода. За противпожарне потребе лучког комплекса се користи 35 l/s за трајање пожара од 2 сата.

- **Примедба бр. 20:** Стр. 77: Невести капацитет планираних септичких јама. Проценити количину санитарно-фекалнихотпадних вода на основу броја запослених. Навести капацитет предвиђених сепаратора масти и уља. Дати предлог колико често је потребно узорковати пречишћене отпадне воде.

Одговор обрађивача: Носилац Пројекта (Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре) донео је одлуку о одустајању у вези прелазног решења (водонепропусних септичких јама), већ је у циљу безбедности и заштите површинских и подземних вода, земљишта и вода реке Дунав, усвојило пројектни предлог за два билошка уређаја за пречишћавање отпадних вода, а све у складу са Водним условима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде, бр. 325-05-00160/2021-07 од 05.04.2021.године. Пројектовани су уређаји за биолошко пречишћавање фекалних вода:

- ППОВ 1 је пројектованог капацитета 80 EC за 220 запосених; количина фекалних употребљених вода, које стижу до ППОВ 1 износи $6,04 \text{ l/s}$;

- ППОВ 2 има капацитет 6 ЕС за 18 запосених; количина фекалних употребљених вода које стижу до ППОВ 2 износи 2.00 l/s.

Капацитети сепаратора нафтних деривата су следећи:

- Прво постројење за пречишћавање задржаних (зауљених) атмосферских вода СЕП 1 има капацитет од 300 l/s;
- Друго постројење за пречишћавање задржаних (зауљених) атмосферских вода СЕП 2 има капацитет од 500 l/s.

Узорковање и контрола квалитета пречишћених отпадних вода, фекалних из биолошких уређаја и потенцијално зауљених из сепаратора, пре упуштања у Дунав као реципијент, спроводиће се кварталано (4 пута годишње), у складу са мерама мониторинга прописаних у Поглављу 9.2.1. Мониторинг вода.

- **Примедба бр. 21:** Стр.82: У табели 16 није попуњена колона „Количина која се складишти“.

Одговор обрађивача: Исправљено је, Табела бр.16 је допуњена.

- **Примедба бр. 22:** Стр.82: Табела 18 је нечитљива.

Одговор обрађивача: Наведена табела је сада Табела бр.19, а у прилогу Студије дата је у прегледном, читљивом формату.

- **Примедба бр. 23:** Стр. 96: Слика 28 је нечитљива. Ефективније би било дати само део карте на коме се налази Лука Прахово и назначити колико је удаљен мерни профил Радујевац.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка.

- **Примедба бр. 24:** Стр. 125: Обрадити ситуацију просипања прашкастих материја у Дунав.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка, обрађена је ситуација потенцијалног просипања прашкастих материја у Дунав.

- **Примедба бр. 25:** Стр. 141: Поред мере 70, предвидети и следеће мере:

1. На градилишту није дозвољено прање и одржавањемашина за справљање бетона (мобилне фабрике бетона, ауто-мешалица и сл). Воду од прања машина је забрањено испуштати у Дунав или на околно земљиште.
2. Није дозвољено испуштање вишка бетона на околно земљиште.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка, Поглавље 8.0. је допуњено захтеваним мерама.

- **Примедба бр. 26:** Стр. 143: допунити следећим мерама:

Свака активност мора бити планирана и спроведена на начин којим проузрокује најмању могућу промену у животној средини - начело предострожности остварује се проценом утицаја на животну средину и коришћењем најбољих расположивих и доступних технологија, техника и опреме.

Поступати у складу са решењем о издавању водне дозволе коју издаје Министарство за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Мере заштите природе дате у оквиру Локацијских услова уважити и приликом израде пројектне документације вишег реда, као и током извођења радова.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка, Поглавље 8.0. је допуњено захтеваним мерама.

- **Примедба бр. 27:** Стр.151 Предвидети мониторинг подземних вода. Навести колико често је потребно радити мониторинг и које параметре је потребно пратити.

Одговор обрађивача: Извршена је исправка, прописан је мониторинг подземних вода, динамика и параметри.

- **Примедба бр. 28:** Прилог бр.4 је нечитљив. Смањити број архитектонских цртежа који приказују основе/пресеке различитих објеката (управна зграда, портирница, радионица и сл.). Приказати обалоутврду која ће се изградити приликом затрпавања Зимовника.

Одговор обрађивача: Исправљено. Дат је захтевани формат, Прилог бр.4 -Ситуација постојећег стања. Смањен је број архитектонских цртежа који приказују основе/пресеке различитих објеката. У Прилогу Студије дат је графички приказ обалоутврде. Због разлике у условима фундирања и конструкције предвиђена су два типска решења заштите обале:

- Тип 1 за потез који ће се градити непосредно у наставку, после вертикалног Веза бр.8 и
- Тип 2 за потез који ће се градити на обали – преко инундације мајор корита реке Дунав, заједно са насипом нове прилазне саобраћајнице. У Прилогу Студије су дати графички прилози оба тиба обалоутврде.

ЕСПОО Конвенција

Суседне државе, које имају интересе везане за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, односно Р. Румунија и Р. Бугарска су обавештене, у складу са ЕСПОО Конвенцијом, о свим наведеним околностима и чињеницама како би се са пуним разумевањем односиле према овој Студији. У складу са наведеним, паралелно са поступком процене утицаја на животну средину пред ресорним Министарством заштите животне средине, поднета је Нотификација бр. 327/20 од 04.12.2020. године у складу са ЕСПОО Конвенцијом.

Министарство животне средине, вода и шума Румуније доставило је извештај у вези Студије о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, уз следеће предлоге и захтеве:

- У законску регулативу Студије уврсти: Закон о потврђивању конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса („Сл. гласник РС – Међународни уговори”, бр. 42/09); Закон потврђивању Одлуке 2014/2 о измени Анекса и конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса („Сл. гласник РС”, бр. 17/21 (МУ)).

Одговор: Захтев је прихваћен, наведена регулатива је саставни део Студије о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово.

- Извршити процену сценарија удеса.

Поступак процене утицаја на животну средину за планирани Пројекат проводи се у складу са Законом о процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 36/09), секторским законима и подзаконским актима Р.Србије. Садржај и методологија израде Студије су прописани наведеном регулативом и иста је израђена у складу са наведеним.

Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др. закон)), Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС”, бр.135/04, 25/15 и 109/21), Правилником о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Сл. гласник РС”, бр. 41/2010, 51/2015 и 50/2018).

дефинисано је да сваки оператер (концесионар), у складу са предметом своје делатности изради документацију за област удеса, односно План заштите од удеса и Извештај о безбедности. Наведена документација за конкретног оператера подлеже ЕСПОО Конвенцији и обавези прекограничне комуникације и сарадње.

Носилац Пројекта у конкретном поступку процене утицаја за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, а по добијању сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину, у складу са законском регулативом Р. Србије, оператер (концесионар) који буде управљао Луком, односно лучким комплексом је у обавези да проведе све процедуре за област заштите животне средине и прекограничних утицаја.

- О свима радовима који се изводе при реализацији Пројекта, а који могу утицати на безбедост пловидбе, потребно је да Р. Србија врши благовремено обавештавање учесника у речном саобраћају, како би се речни саобраћај спроводио на безбедан начин и избегле бродске несреће и негативни утицаји а реку и животну средину.

Одговор: Захтев је прихваћен, у Поглављу 8.0. прописана је обавезујућа мера под бројем 68. (Почетак радова на изградњи нових лучких капацитета Луке Прахово је потребно благовремено пријавити надлежној Лучкој капетанији ради предузимања неопходних мера у циљу успостављања безбедне пловидбе током извођења радова).

- На основу анализе представљене у Студији о процени утицаја на животну средину произилази да утицаји могу бити кумулативни и синергијски односно одлагање отпада у животну средину доводи до деградације животне средине или повећања количине испуштених штетних материја и на тај начин може довести до прекорачења дозвољених емисија (вода, ваздух, земљиште). У односу на локацију предложених радова најближа површински водоток је река Дунав. Планирани хидротехнички радови ће утицати на водени екосистем Дунава у непосредној близини и у ограниченом обиму низводно у фази изградње нових лучких капацитета. Радови ће утицати и на присуство ихтиофауне и присуство птица које су везане за водени екосистем. Напомиње се да активност и повећано присуство људи у лучком комплексу током радова може негативно утицати на присуство животиња (извори буке могу достићи 85-90 dB). Потенцијално зачепљење у овој области може донекле довести до исцрпљивања базе хранљивих материја за постојеће птице и сисаре. Сматра се да је неопходно да регулаторни акт који ће бити донет након еколошке процедуре за овај пројекат укључи обавезу поштовања специфичног еколошког законодавства, уопштено одредбе две европске директиве као што су Директива о птицама и Директива о стаништима.

Одговор: Захтев је прихваћен, наведена регулатива је саставни део Студије о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово.

- Директива о птицама Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds, први пут донета 1979. године – Council Directive 79/409/EEC);
- Директива о стаништима (Council Directive – 92/43/EEC).
- У случају предложеног Пројекта потенцијални извори загађења су: постојеће лучке активности, делатности хемијске индустрије унутар луке, водни саобраћај, делатности у пољопривредним подручјима и загађење у унутрашњим насељима. Сматра се да је неопходно предузети мере за смањење или спречавање штетних ефеката. Мере заштите морају бити планиране и спроведене у складу са међународним правом у свим фазама пројекта (спровођење, рад, у случају удеса). Поред мера заштите животне средине у пројекту треба да буде неопходно праћење животне средине. Носилац Пројекта мора спровести мере мониторинга животне средине у складу са важећим законодавством. Препорука је да мере описане у Студији о процени утицаја на животну средину у одељку 8.0. *Мере заштите животне средине*, да буду детаљније а не само наведене у низу националних закона.

Одговор: Поглавље 8.0. Мере заштите животне средине у Студији о процени утицаја на животну средину, урађено је у складу са Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 69/2005). У мерама од бр. 2. до бр.25. налажу се обавезе Носиоца Пројекта, односно управљача (концесионара) које су усаглашене са законском регулативом Р. Србије.

- Настали отпад може имати карактеристике опасног отпада у случају удеса и то ће захтевати хитну обуставу радова, санацију стања на лицу места и успостављање третмана таквог отпада у складу са одредбама важећег закона. Истовремено, инвестиција Изградња нових лучких капацитета луке Прахово на територији општине Неготин, Република Србија и накнадно функционисање и обезбеђење њеног одржавања треба да води рачуна о усклађености са важећим међународним конвенцијама, споразумима и уговорима, потписан између или од стране две суседне локације:
- Конвенција о режиму пловидбе Дунавом, потписана у Београду 18. августа 1948. године заједно са два Анекса и додатним протоколом од 18. августа 1948. године;
- Споразум између Владе Социјалистичке Републике Румуније и Владе Федеративне Социјалистичке Републике Југославије о утврђивању и контроли примене правила пловидбе, одржавању и побољшању услова пловидбе у сектору где Дунав представља границу између две државе, потписане у Београду 10. септембра 1976. године;
- Конвенција између Владе Социјалистичке Републике Румуније и Владе Федеративне Социјалистичке Републике Југославије о реконструкцији, обележавању и одржавању граничне линије и граничних знакова на румунско-југословенској државној граници, потписана у Београду 15. децембра 1976. године;
- Конвенција од 29. јуна 1994. године о сарадњи за заштиту и одрживо коришћење реке Дунав (Конвенција о заштити реке Дунав) потписана у Софији 29. јуна 1994. године;
- Заједничка декларација о основним принципима развоја унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу Дунава. Коначни документ је усвојен децембра 2007./јануара 2008. године.

Одговор: Студија о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово је допуњена Поглављем 6.5. Могући прекогранични утицаји Пројекта. Студија је допуњена свим међународним конвенцијама, споразумима и уговорима потписаним између суседа, којих се Р. Србија мора придржавати и поштовати.

Министарство животне средине и воде Републике Бугарске доставило је став о Студији о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово:

- У оквиру тачке 5.2. недовољно је дат опис стања флоре и фауне и њиховог стања.

Одговор: У складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр. 135/04 и 36/09) и Закона о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18 (др. закон) и 71/21), надлежни ималац јавних овлашћења је Завод за заштиту природе Србије. Сви захтеви у вези заступљених врста надлежног Завода су уважени и саставни су део Студије. Према подацима из услова Завода за заштиту природе Србије и Регистра заштићених природних добара (споменика природе, природних реткости, угрожених врста) на локацији Луке Прахово не постоје заштићени објекти природе, јер се ради о већ постојећем лучком комплексу.

Лука Прахово, као постојећи комплекс се налази на обали Дунава који представља међународни еколошки коридор европског значаја и с тим у вези, у Студији, у Поглављу 5.2. дат је преглед

евидентираних врста које се могу „срести“ у лучком комплексу, као и попис рибљег фонда у овом делу Дунава.

Посебно поглавље Студије, Поглавље 2.6.1. посвећено је заштити јесетарских врста.

Посебне напомене:

За реализацију планираног Пројекта: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, урађен је План детаљне регулације „Лука Прахово“ („Сл. лист општине Неготин“, бр.7/20), односно Изменама Плана детаљне регулације „Лука Прахово“ („Сл. лист општине Неготин“, бр. 20/220 и 1/221 - исправка) и Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације за Луку Прахово (Извештај о СПУ), где је обухваћена шира просторна целина и стим у вези, а у складу са Условима Завода за заштиту природе Р.Србије, анализирана је заступљена флора и фауна, односно укупан биодиверзитет просторне целине.

За преглед заступљених врста, коришћени су и подаци истраживања „Измене и допуне програма управљања рибарским подручјем „Дунав“ (2017.-2026.)“, Природно-математички факултет Институт за биологију и екологију, Крагујевац.

- Поглавље 9.0. Мониторинг животне средине је погрешно структурирано.

Одговор: Студија о процени утицаја на животну средину урађена је у складу са законском регулативом Р. Србије, односно у складу са одредбама Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“ бр. 135/04, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др. закон), Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ бр. 135/04 и 36/09) и Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 69/2005). С тим у вези, прописан је свеобухватан мониторинг животне средине.

- Не слагање са констатацијом да на локацији нема биолошки вредних врста.

Одговор: За предметни Пројекат издати су Услови завода за заштиту природе Србије, Београд, број у систему ROP-MSGI-3406-LOC-1-HPAP-13/2021 од 25.03.2021. године. Предметно подручје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Међутим, река Дунав представља еколошки коридор од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије, па су с тим у вези и прописане мере заштите еколошког коридора, према условима надлежног Завода за заштиту природе Р.Србије. Заштита јесетарских врста (дунавских јесетри) детаљно је описана у Студији, Поглавља 2.6.1. а мере заштите наведених врста у Поглављу 8.0.

- Предлог да се у мониторинг укучи параметар „Екологија реке и обале“ који би требало да уклучи различите групе организама, методе узорковања и мерења.

Одговор: Предлог да се укучи параметар „Екологија реке и обале“ је прихваћен и у Поглављу 9.0. Праћење загађења животне средине - мониторинг, прописана је мера контроле екологије реке Дунав и обале.

Посебна напомена: Наведена истраживања се врше – „Измене и допуне програма управљања рибарским подручјем „Дунав“ (2017.-2026.)“, Природно-математички факултет Институт за биологију и екологију, Крагујевац

- Водонепропусне септичке јаме.

Одговор: Носилац Пројекта (Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре) донео је одлуку о одустајању у вези прелазног решења (водонепропусних септичких јама), већ је у циљу безбедности и заштите површинских и подземних вода, земљишта и вода реке Дунав, усвојило пројектни предлог за два биолошка уређаја за пречишћавање отпадних вода, а све у складу са Водним условима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде, бр. 325-05-00160/2021-07 од 05.04.2021.године. Пројектовани су уређаји за биолошко пречишћавање фекалних вода:

- ППОВ 1 је пројектованог капацитета 80 ЕС за 220 запосених; количина фекалних употребљених вода, које стижу до ППОВ 1 износи 6,04 l/s;
- ППОВ 2 има капацитет 6 ЕС за 18 запосених; количина фекалних употребљених вода које стижу до ППОВ 2 износи 2.00 l/s.

Капацитети сепаратора нафтних деривата су следећи:

- Прво постројење за пречишћавање задржаних (зауљених) атмосферских вода СЕП 1 има капацитет од 300 l/s;
- Друго постројење за пречишћавање задржаних (зауљених) атмосферских вода СЕП 2 има капацитет од 500 l/s.

Узорковање и контрола квалитета пречишћених отпадних вода, фекалних из биолошких уређаја и потенцијално зауљених из сепаратора, пре упуштања у Дунав као реципијент, спроводиће се кварталано (4 пута годишње), у складу са мерама мониторинга прописаних у Поглављу 9.2.1. Мониторинг вода.

- Поставити специјализовани одељак о прекограничном утицају.

Одговор: Извршена је допуна Студије. Студија о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, допуњена је Поглављем 6.5. Могући прекогранични утицаји Пројекта са свим предложеним међународним конвенцијама, споразумима и уговорима потписаним између суседа којих се Р. Србија мора предржавати.

- Потпуне, свеобухватне и добро илустроване информације о локацији и тачне удаљености од најближих насеља и других локација које су предмет здравствене заштите, као што су село Балеи, општина Брегово, удаљено 11 km од ИП, до свих локалитета, потенцијал опасних извора укључених у предлог улагања.

Одговор: Насеље Балеи, у општини Брегово, Р. Бугарска, налази се на удаљености од 11,6 km јужно од комплекса Луке Прахово. Насеље Балеи се не налази у неосредној близини реке Дунав, тако да реализација Пројекта на изградњи нових лучких капацитета Луке Прахово у границама постојећег комплекса, неће имати никакав утицај на животну средину и здравље становништва насеља Балеи.

Слика бр.1: Положај Луке Прахово у односу на насеље Балеи, општина Брегово, Бугарска

- Извештај треба да садржи детаљну анализу могућих „сценарија“ загађивања Дунава као резултат ванредне ситуације или катастрофе у новој луци, са моделирањем дистрибуције загађујућих материја дуж тока реке и процену вероватноће и размера утицаја на обалу, укључујући и у погледу бугарског одсека Дунава.

Одговор: Пројекат, који је предмет процене утицаја на животну средину, представља изградњу нових лучких капацитета Луке Прахово у границама већ постојеће Луке Прахово. За планиране лучке делатности, а након избора лучког/лучких оператера, односно концесионара, постоји обавеза независних и посебних процедура, у складу са законском регулативом Р.Србије и ЕСПОО Конвенцијом.

С тим у вези, у претходном периоду, за комплекс „Elixir-Prahovo“ спроведена је посебна процедура процене утицаја на животну средину и процедура по ЕСПОО Конвенцији о прекограничним утицајима. Наведено Постројење у Прахову је СЕВЕСО II постројење вишег реда због количина амонијака и ТНГ-а на локацији и израђени су елаборати Извештај о безбедности и План заштите од удеса на које је добијена Сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине Р. Србије (Слика бр.2 и у прилогу одговора). Такође, Компанија „Elixir-Prahovo“ има усвојен Интегрисани систем управљања (Слика бр.3 и у прилогу одговора).

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 532-02-00015/13/2012-02

Датум: 17. јун 2017. године

Немањина 27-26

Београд

На основу члана 60й Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 72/09 – други чакон, 43/11-УС и 14/16), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 33/97, 31/01 и 30/16), члана 213. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16), и члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“ 79/05, 101/07, 93/2010 и 99/14), поступајући по захтеву оператора Еlixir Прахово - Индустија хемијских производа д.о.о. Прахово, Радужачки пут 63, 19335 Прахово, за добијање сагласности на Извештај о безбедности и План заштите од удеса за комплекс Еlixir Прахово Индустија хемијских производа, у Прахову, Министарство заштите животне средине, министар, доноси:

РЕШЕЊЕ

1. ДАТИ СЕ САГЛАСНОСТ на Извештај о безбедности и План заштите од удеса оператора Еlixir Прахово - Индустија хемијских производа д.о.о. Прахово, за комплекс Еlixir Прахово Индустија хемијских производа, у Прахову.

2. Оператор, Еlixir Прахово - Индустија хемијских производа д.о.о. Прахово, дужан је да:
- поступи у складу у складу са достављеним Извештајем о безбедности и да предузме све мере за спречавање хемијског удеса и ограничавање утицаја тог удеса на живот и здравље људи и животну средину, утврђене у достављеном Извештају о безбедности;
- Извештај о безбедности периодично прегледа и по потреби ажурира најмање сваких пет година или раније, самосталнијативно или на захтев овог органа због нових чињеница до којих се дошло на основу анализе других хемијских удеса или извесних удеса.

3. Оператор, Еlixir Прахово - Индустија хемијских производа д.о.о. Прахово, дужан је да:
- у случају модификације процеса рада, промене природе или количине опасне материје или других промена, које могу утицати на опасност од изазивања хемијског удеса, изврши промене у Извештају о безбедности и Плану заштите од удеса и достави Министарству измењена документа пре увођења тих промена;
- у случају да се измене односе на модификацију постројења или складишта, изврши промене у Извештају о безбедности и Плану заштите од удеса и достави Министарству измењена документа, пре спровођења тих модификација.

Слика бр. 2: Сагласност на Извештај о безбедности и План заштите од удеса оператора „Elixir-Prahovo“

Слика бр. 3: Компанија „Elixir-Prahovo“ - Интегрисани систем управљања

У оквиру наведених стандарда је израђен низ процедура које се спроводе на локацији фабрике, а које се односе на управљање процесима, безбедност и здравље на раду, заштиту животне средине, реаговање у акцидентним ситуацијама и спречавању прекограничних утицаја.

- Могући утицај на стање амбијенталног ваздуха моделирањем очекиваног загађења из тачкастих и површинских извора. Због планираног складиштења опасних материја (фосфорна киселина, сумпорна киселина, амонијак) који ће се користити као сировина за суседне комплекс хемијске индустрије ИХП „Прахово“ („Elixir-Prahovo“), потребно је израдити извештај закључке о могућем ширењу загађивача у ваздуху у ванредним ситуацијама или катастрофама, укључујући моделирање ваздушног расејања токсичног облака у правцу Републике Бугарска, настала пожаром, експлозијом или изливањем течних хемикалија ускладиштених у луци;

Одговор: Опасне материје које су наведене као сировине за комплекс „Elixir-Prahovo“ (фосфорна киселина, сумпорна киселина, амонијак) неће бити складиштене у Луци Прахово. За комплекс Компаније „Elixir-Prahovo“ спроведене су посебне процедуре процене утицаја на животну средину и све је у складу са прописима Републике Србије у области заштите животне средине.

Оператер „Elixir-Prahovo“, у складу са прописима из области заштите животне средине, је имао обавезу израде СЕВЕСО елабората. За локацију „Elixir-Prahovo“ је, у складу са обавезама у спровођењу СЕВЕСО Директиве, Оператер „Elixir-Prahovo“ је урадио Извештај о безбедности и План заштите од удеса и исходавао сагласност Министарства надлежног за послове заштите животне средине.

У Извештају о безбедности је анализирано присуство и утицај свих хемикалија (опасних материја) као што су сумпорна киселина, фосфорна киселина, амонијак и друго. За сва производна постројења на локацији „Elixir-Prahovo“ израђене су Студије о процени утицаја на животну средину и исходоване су сагласности ресорног Министарства.

У поступку процене утицаја, у складу са ЕСПОО Конвенцијом, за складиште фосфо гипса обављена је прекогранична сарадња и прибављена су мишљење надлежних министарстава Р.Румуније и Р.Бугарске због могућег прекограничног утицаја.

Компанија „Elixir-Prahovo“, у складу са прописима Републике Србије, редовно спроводи мониторинг животне средине, прати утицај постројења на животну средину мерењима емисије у ваздух, воду (реципијент и подземне воде), земљиште, буку.

- Очекивано загађење буком, израдом одговарајућих прорачуна претпостављеног нивоа буке од делатности објеката на граници регулационих или стамбених зона најближих насеља.

Одговор: У складу са планском документацијом, односно у складу са Изменама Плана детаљне регулације „Лука Прахово“ („Службени лист Општине Неготин“, бр. 20/2020 и 1/2021 - исправка), локација Пројекта се налази у подручју у коме је дефинисана намена - Лука Прахово, лучки и складишни капацитети. У границама Луке Прахово, односно лучког комплекса, није заступљена, а планским документом није планирана функција становања. За наведени плански документ урађена је Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за Луку Прахово (Извештај о СПУ), извршено је акустично зонирање просторне целине у обухвату Плана. С тим у вези и према акустичним зонама извршено је планирање простора у границама Плана. Зоне становања, као и појединачни стамбени објекти су, са аспекта потенцијалних прекомерних утицаја буке, на безбедној удаљености од

локације Луке Прахово, те не постоји обавеза мониторинга буке, према Закону о заштити од буке (Сл.гласник РС", бр. 96/21), и подзаконских аката за област буке.

- Презентована Студија о процени утицаја на животну средину се не бави потенцијалним загађивачима у вези са јонизујућим зрачењем. Са становишта заштите од зрачења, сам терет којим се манипулише у луци може имати потенцијални ризик. Табела 13 документа наводи робу која се третира, с обзиром на то да природна ђубрива и сировине за њихову производњу могу да садрже висок садржај природних радионуклида, може имати утицај на животну средину у случају удеса. С тим у вези, препоручујемо да се документ допуни са указивањем на мере и анализе воде у случају случајне контаминације теретом који у себи садрже високе концентрације природних радионуклида.

Одговор: Манипулације више хиљада тона хемијског ђубрива и компоненти, обављаће се на начин на који ће бити спречен утицај на реку Дунав. На везу бр. 3, утовар ринфузног ђубрива као готовог производа ХИП Прахово се врши преко порталног утоварног крана са покретним мехом за пуњење пловила, а утовар житарица у пловило преко уређаја специјално дизајнираног за ту намену, који поседује затворен систем транспорта, где се спречава контаминација у оба смера. Утовар ђубрива и житарица ће се вршити са два одвојена система пуњења пловила, који никад не раде истовремено. У Поглавље 8.0. прописана је обавезујућа мера под бројем 32.

- Идентификација нових фактора ризика и загађивача, ако се такви очекују током спровођење инвестиционог предлога.

Одговор: Студијом о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Лке Прахово анализирани су сви потенцијални загађивачи који могу имати негативан утицај на животну средину у току реализације и експлоатације Пројекта и у складу са тим прописане су мере заштите животне средине. У случају појаве не предвиђених инвестиционих загађивача обавеза оператера (консеционара) који буде управљао Луком да примени све мере заштите животне средине како би се евентуални негативни утицаји свели у законом прихватљиве вредности. Мере морају бити спроведене у складу са законском регулативом Р. Србије и подзаконских аката.

- Идентификација потенцијално погођеног становништва и територија, у зонама и/или локалитетима подвргнутим здравственој заштити, у зависности од територијалног обима утицаја на животну средину. Ово треба урадити на основу математичког моделирања дистрибуције и прогноза прорачуна предвиђених концентрација и нивоа штетних емисија у окружење.

Одговор: Локација Пројекта: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово се налази у подручју у коме је плански (у плановима вишег реда и ширег подручја, односно Просторном плану Републике Србије од 2010.-2020. („Сл.гласник РС“, бр. 88/10), Регионалном просторном плану Тимочке крајине („Сл. Гласник РС“, бр. 15/09), Просторном плану општине Неготин („Службени лист општине Неготин“, бр.16/11)) дефинисана намена - Лука Прахово. У наведеним плановима вишег реда разматран је положај лучког комплекса и грађевинских подручја насеља у окружењу, као и појединачних објеката и с тим у вези јасно је дефинисан однос лучког комплекса и зона становања. Грађевинска подручја насеља (насеља Прахово, ...Неготина као општинског центра), зоне становања, као и појединачни стамбени објекти су, са аспекта потенцијалних и значајних утицаја на животну средину и здравље становништва, на безбедној удаљености од локације Луке Прахово. Насеље Балеи, у општини Брегово, Р. Бугарска налази се на удаљености од 11,6 km јужно од комплекса Луке Прахово и ван сваких потенцијалних, значајних утицаја Пројекта на животну средину и здравље становништва тог насеља.

- Прогноза за степен очекиваног смањења загађења животне средине посебним врстама загађивача, ако се очекује, као резултат имплементација Пројекта.

Одговор: Студијом о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово анализирани су сви потенцијални и значајни негативни утицаји на животну средину и на основу анализа прописане су мере заштите животне средине, усаглашене са законском регулативом Р. Србије и најбољом праксом ЕУ Директива.

Мере заштите животне средине обухватају техничке мере и решења, односно организационе мере и услове ималаца јавних овлашћења, којим се дефинише поступање при контроли превенцији и спречавању свих значајних негативних утицаја и последица по становништво и животну средину. Планиране су и пројектоване техничке и организационе мере за сречавање, ограничавање, ублажавање и минимизирање потенцијалних загађења животне средине, односно спречавање негативних утицаја на здравље људи, квалитет ваздуха, квалитет воде и акватичне екосистеме Дунава као и укупан капацитет и квалитет животне средине у окружењу, у току припремних радова, у току грађења, за време редовног рада Луке Прахово, у случају удесног загађења, односно за случај престанка рада Луке и представљају саставни део Студије о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово.

- Карактеристике појединачних фактора ризика у смислу њиховог утицаја на здравље човека и њихово поређење са важећим хигијенским стандардима и захтевима за погођена стамбена насеља. Идентификација најважнијих фактора ризика за оболелу популацију.

Одговор: У Студији о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово, кроз анализу потенцијалних утицаја на здравље становништва, извршена је процена утицаја лучког комплекса на здравље локалног али и становништва ширег окружења, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 36/09), Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др. закон)) и свим секторским законима од значаја за планирани Пројекат.

- Процена могућности за комбиноване, сложене, кумулативне и удаљене утицаје фактора ризика за штетно погођену популацију, узимајући у обзир делатност других лука или производних предузећа у региону, укључујући и оне на територији Републике Бугарске.

Одговор: Студија о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово садржи процену кумулативних синергетских, краткорочних и потенцијално дуготрајних и дугорочних утицаја од значаја за све медијуме животне средине и потенцијално погођено становништво.

- Да се процени ризик од штетности по здравље људи и предложи мере за здравље заштите и управљања ризиком.

Одговор: Студија о процени утицаја на животну средину за Пројекат: Изградња нових лучких капацитета Луке Прахово садржи процену потенцијално значајних (штетних) утицаја од значаја за здравље локалног и потенцијално погођеног становништва. У поступку управљања лучким комплексом (изабрани лучки оператери/концесионари), су у обавези да, у складу са Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др. закон)), подзаконским актима и ЕСПОО Конвенцијом, за сопствену делатност изврше процену утицаја, израде законом прописану документацију и обаве прекограничне консултације.

Паралелно са националном процедуром процене утицаја приступило се спровођењу обавеза које произилазе из ЕСПОО конвенције при чему је Министарство заштите животне средине припремило обавештење о процедури процене утицаја у прекограничном контексту за пројекат изградње нових лучких капацитета "Луке Прахово", на подручју СО Неготин, за Румунију и Бугарску, које су потврдиле своје учешће, након чега су уследиле даље активности. Предметна Студија је преведена на енглески језик и путем електронских медија, учињена доступном заинтересованим органима и јавности у Румунији и Бугарској, након чега су представници надлежних министарстава ових држава упутили своја мишљења и примедбе, званичним путем. Техничка комисија је на свом другом састанку, 02.12.2021. размотрила сугестије везано за предметну Студију (писмо Министра животне средине, вода и шума Румуније од 11. 11. 2021. и писмо Министра животне средине и вода Бугарске од 03.11.2021.) и исте су обухваћене у диспозитиву овог Решења.

На основу спроведеног поступка и предлога Техничке комисије, одлучено је као у диспозитиву.

Предметна Студија о процени утицаја на животну средину садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта, као и програм праћења утицаја на животну средину.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 135/04).

На основу члана 33. Закона о процени утицаја на животну средину, донето је посебно Решење о трошковима поступка.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку. Против истог није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду Београд, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

Доставити:

- Носиоцу пројекта
- Сектору за надзор и предострожност у животној средини
- Архиви